

Tilsynet for små avløpsanlegg

Et vertskommunesamarbeid mellom kommunene Krødsherad,
Modum, Øvre Eiker, Drammen, Holmestrand og Lier

Årsrapport 2020

Tilsynsarbeid og prøvetaking i 2020 var preget av strenge smittevern hensyn.

Innhold

1	Om samarbeidet.....	2
2	Anleggene.....	4
3	Søknad om utslippstillatelse.....	6
4	Slamtømming	7
5	Tilsyn.....	9
6	Informasjon	16
7	Økonomi	19
8	Bemanning og arbeidsmiljø.....	23
Vedlegg 1:	Status for oppryddingsplaner	24
Vedlegg 2:	Eksempel på infoskriv som fulgte faktura for tilsynsgebyr	30
Vedlegg 3:	Oversikt over kommunevise regnskap og budsjett.....	32

I vertskommuneavtalen som regulerer samarbeidet heter det at *“Vertskommunen skal avlegge årsrapport og regnskap til deltakerkommunen over virksomheten.”* I årsrapporten redegjøres for Tilsynets arbeid foregående år, regnskap, budsjetter og forslag til arbeid for neste år.

1 Om samarbeidet

Bakgrunn for samarbeidet

De seks kommunene Krødsherad, Modum, Øvre Eiker, Drammen, Holmestrand og Lier samarbeider om tilsyn og oppfølging av små avløpsanlegg. Lier kommune er vertskommune for tilsynskontoret, som reguleres av en egen vertskommuneavtale.

Tilsynets oppgave er å:

- Føre tilsyn med alle avløpsanlegg med mindre enn 50 personer tilknyttet og sørge for at disse anleggene ikke fører til forurensning eller helseplager.
- Behandle søknader om utslippstillatelse etter forurensningsforskriftens kapittel 12.
- Gi veiledning til anleggseiere.
- Administrasjon slamtømming.
- Kartlegge forurensning fra små avløpsanlegg.
- Bistand til deltakerkommunene i spørsmål vedrørende små avløpsanlegg.

Mer informasjon finnes på våre nettsider¹ og i tidligere årsrapporter.

¹ Tilsynskontorets nettsider: www.lier.kommune.no/teknisk-og-eiendom/tilsyn-smaa-avlopsanlegg

Fokus i 2020: Opprettholde arbeidet så normalt som mulig under pandemien

I annerledesåret 2020 var hovedfokus for Tilsynskontorets å opprettholde så normal aktivitet som mulig under pandemien. Mesteparten av Tilsynskontorets arbeid fortsatte som vanlig, men noen tilsynsbesøk og beboermøter måtte utsettes av smittevern hensyn. Én av de ansatte hadde fast base på Tilsynskontorets kontorer i Ringeriksveien 175. De andre ansatte hadde mye hjemmekontor, men var på felles kontorsted så ofte som kommunens smittevern anbefalinger tillot det.

Ved starten av pandemien opplevde vi at både serviceteknikere, prøvetakere, slamtømmefirmaer, og andre som hyppig kommer i kontakt med avløpsvann hadde mange spørsmål angående mulig smittefare. Smittemåten til koronaviruset er hovedsakelig dråpe- og kontaktsmitte fra person til person. Noen av de smittede vil imidlertid også skille ut koronavirus med avføringen, slik at det kan forekomme koronavirus i avløpsvannet. I lufta over et renseanlegg vil det dannes svevende aerosoler med avløpsvann, som kan pustes inn dersom man ikke har riktig smittevern utstyr. Mengden koronavirus som skilles ut med avføringen ser heldigvis ut til å være forholdsvis lav, betydelig lavere enn f.eks. norovirus og adenovirus som kan gi meget høye konsentrasjoner i avløpsvannet. Vi var i dialog med Norsk vann angående dette, og både støtter og forholder oss til deres omtale av hvordan smittevern hensyn skal håndteres ved tilsyn, tømming av slam og service på mindre renseanlegg².

I vårt område ble slamtømming noen steder definert som en samfunnskritisk tjeneste, og vi oppfattet at tømmefirmaene hadde god og forsterket fokus på bruk av personlig verneutstyr. I tillegg til hyppig vask av eget arbeidstøy ble det benyttet åndedrettsvern med egnet filter, støvler, hansker og briller. Hjelmer med visir ble også brukt. Vi så at de innskjerpede rutineene for bruk av verneutstyr gjorde arbeidet mer tungvint, men tilbakemeldingene fra operatørene i begynnelsen av pandemien var positive, for eksempel: «Vil føler oss som brannmenn» og «alle er så koselig og tar så godt imot oss, når de ser at vi tar på oss verneutstyret». Tømmefirmaene har greid å overholde sine tidsplaner, slik at avløpstankene ble tømt i tide.

I starten av pandemien ble flere av serviceteknikerne permittert, slik at flere anlegg fikk en mindre omfattende serviceoppfølging enn normalt. Normal serviceoppfølging ble gjenopptatt i løpet av sommeren. Tilsynskontorets personell gjennomførte sommerens tilsynsbesøk som planlagt. Av smittevern hensyn ble det ikke gjennomført feltanalyser av pH og turbiditet i avløpsvann, i stedet ble de samme parameterne analysert på akkreditert laboratorium. Alle prøver merkes som avløpsvann, slik at laboratoriepersonell kan ta nødvendige forhåndsregler.

Pålegg om utbedring av avløpsanlegg med feil og mangler foregikk som før, da dette var i tråd med kommunenes ønske om å «holde hjulene i gang» i størst mulig grad av hensyn til lokale entreprenører og fagkyndige firma. Tilsynskontoret hadde imidlertid ekstra fokus på at enkelte anleggseiere ville ha behov for utsettelse på kostbare oppgraderinger av økonomiske årsaker. Dette ble omtalt spesielt i brevene fra Tilsynskontoret, men vi mottok likevel få eller ingen henvendelser om dette.

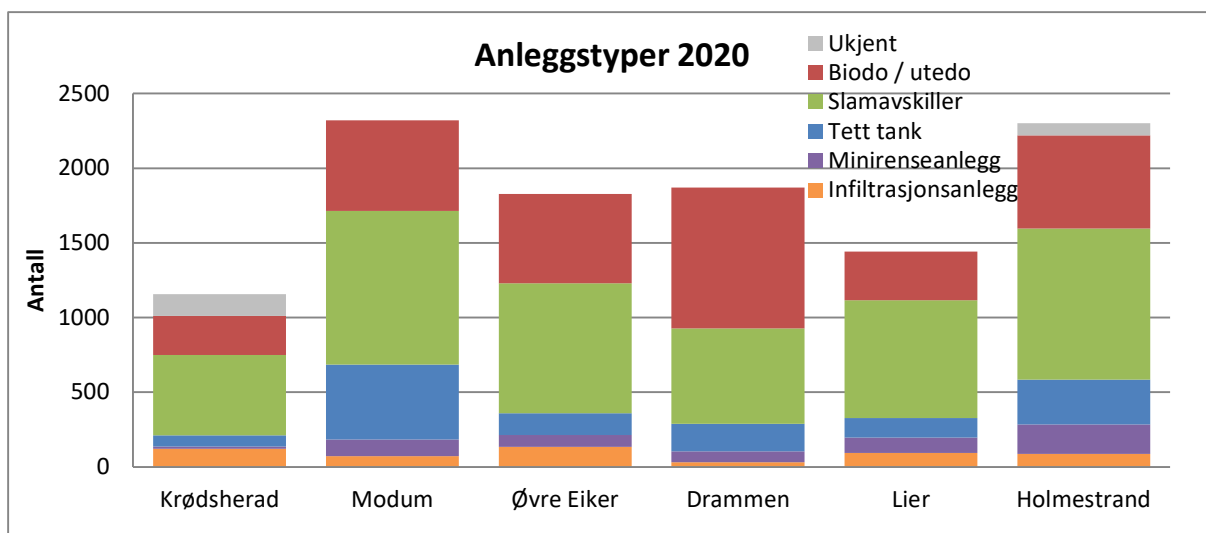
² Norsk Vann <https://www.norsk vann.no/index.php/samfunnsutvikling/corona-info/2306-t%C3%B8mming-av-slam-og-service-p%C3%A5-mindre-rensesanlegg> Hentet 15.04.2020.

2 Anleggene

Alle norske kommuner plikter årlig å rapportere antall og typer små avløpsanlegg som del av KOSTRA-rapporteringen (figur 3). Det er vanlig at kommunen baserer sine registre over små avløpsanlegg på opplysninger fra firmaet som har slamtømming i kommunen. Erfaringsmessig er det derfor en god del anlegg registrert som slamavskiller som også har infiltrasjonsgrøfter, uten at tømmefirmaet har hatt mulighet til å dokumentere dette.

Krødsherad og Holmestrand kommuner kom senere inn i vertskommunesamarbeidet enn Modum, Øvre Eiker, Drammen og Lier. Derfor har vi fortsatt registrert noen ukjente anlegg i disse kommunene. Her har eier ikke besvart Tilsynskontorets kartleggingsundersøkelser, og avløpsløsningen må derfor kartlegges ved befaring fra tømmefirmaet eller Tilsynskontorets personell.

Anleggstypen varierer noe fra område til område, dette avhenger blant annet av løsmasser i området og foretrukket løsning hos lokale rørleggere og entreprenører. Vi ser at Holmestrand kommune har en noe større andel minirensanlegg enn de andre samarbeidskommunene, mens Modum har særlig mange tette tanker.

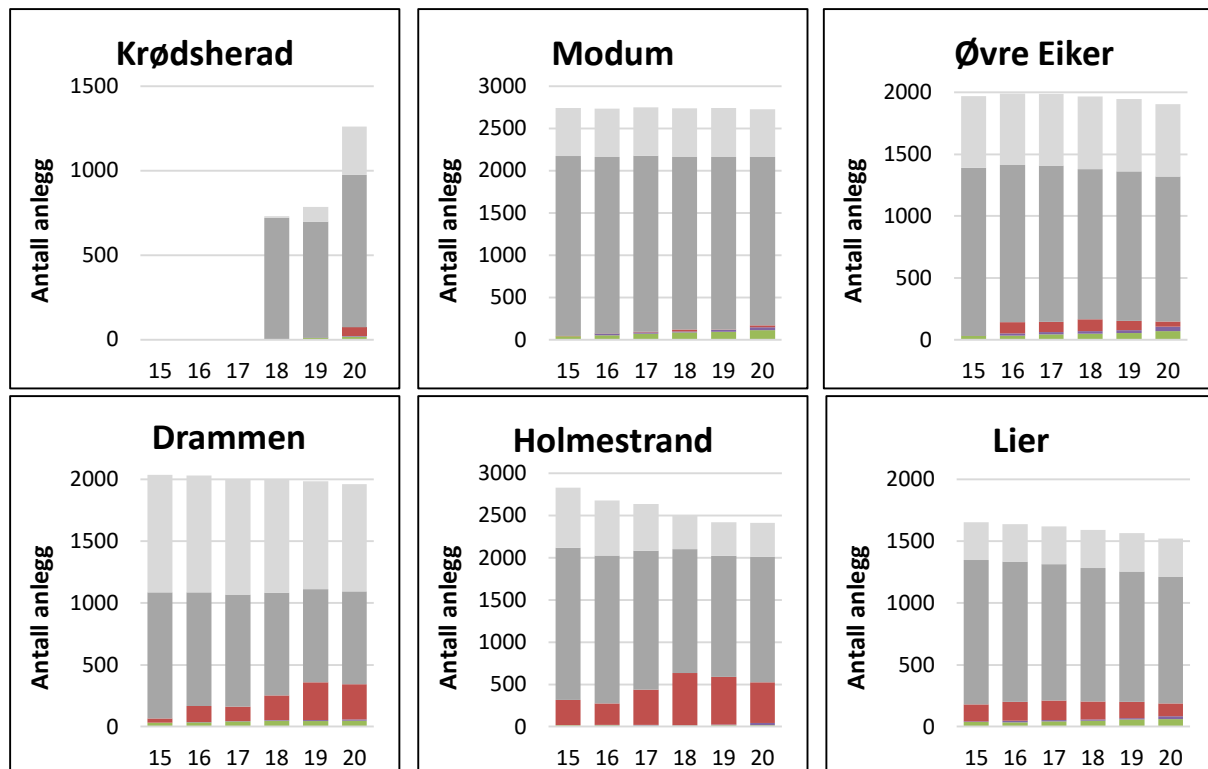

Figur 3: Oversikt over registrerte anleggstyper i samarbeidskommunene. Denne oversikten er også utgangspunkt for data som årlig rapporteres som ledd i kommune – stat rapporteringen (KOSTRA).

Små avløpsanlegg krever uforholdsmessig store ressurser til tilsyn og driftsoppfølging sammenliknet med større avløpsanlegg. Tilsynskontoret oppfordrer derfor til at naboer deler anlegg der husene ligger så tett at dette er hensiktsmessig. Formålet med Tilsynskontorets arbeid er både at antallet små avløpsanlegg skal reduseres og at flest mulig anlegg skal være godkjent etter dagens renskrav.

Flere kommuner gjennomfører også utvidelse av det kommunale avløpsnettet for å kunne tilknytte flere eiendommer. Vi ser en nedgang i antall anlegg i både Øvre Eiker, Drammen, Holmestrand og Lier (figur 4). Detaljerte opplysninger om pågående oppryddingsprosjekter står i vedlegg 1.

Økningen i antall anlegg i Krødsherad skyldes at Tilsynskontoret har gjennomført grundig kartleggingsarbeid for eksisterende avløpsløsninger, og ikke at det er etablert mange nye små avløpsanlegg.

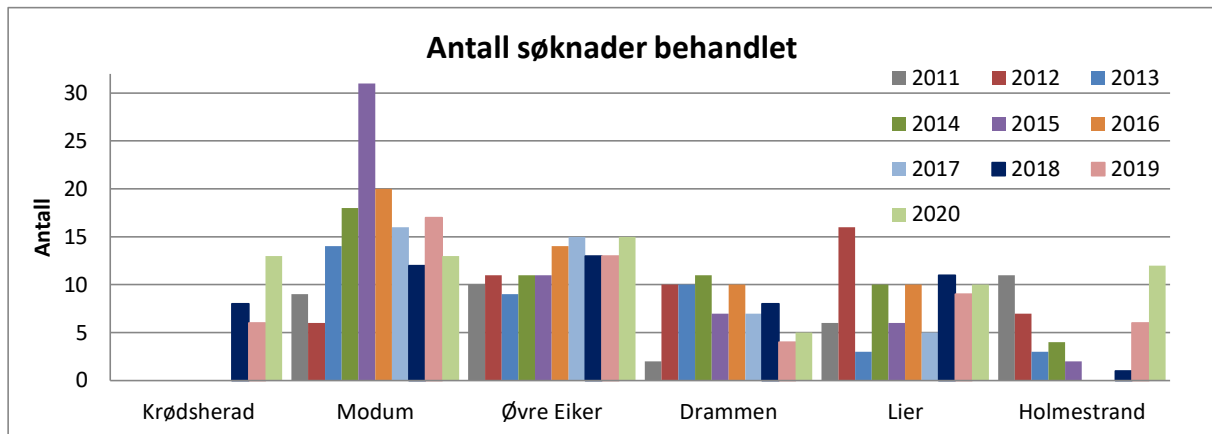

Figur 4: Oversikt over antall eiendommer hvor det er igangsatt arbeid med tilknytning til kommunalt avløp (8 % av anleggene) eller utbedring av dårlige anlegg (1 % av anleggene). Figurene viser også anlegg som er godkjent etter dagens krav (3 % av anleggene). Merk at Y-aksen er ulik for de ulike kommunene. X-aksen viser årstall. En del anlegg etablert før 2011 kan også tilfredsstille forskriftskravene uten at dette er dokumentert til Tilsynskontoret, og disse er ikke merket som godkjent på figuren.

3 Søknad om utslippstillatelse

Tilsynskontoret behandlet 68 søknader om utslippstillatelser i 2020 (figur 5). Av disse ble det gitt fire avslag, to på grunn av manglende kompetanse hos prosjekterende firma og to på grunn av at det omsøkte utslippsstedet ville gitt konflikt med eksisterende brukerinteresser som drikkevann og rekreasjonsformål. I Forurensningsforskriftens § 12-5 står det: *Fullstendig søknad i overensstemmelse med krav i § 12-7 til § 12-13 skal avgjøres av kommunen innen seks uker.* Etter at søknadene var blitt fullstendige, var Tilsynskontorets gjennomsnittlige saksbehandlingstid 12 dager. Vi klarte dermed forskriftens krav med svært god margin.

Figur 5: Oversikt over antall søknader om utslippstillatelse som er behandlet. Data for tidligere år for Nedre Eiker og Svelvik er slått sammen og vist som Drammen. Vi har kun data for Krødsherad fra og med 2018, og for gamle Hof og Holmestrand fra og med 2019. Tidligere data for Sande kommune er slått sammen og vist som Holmestrand.

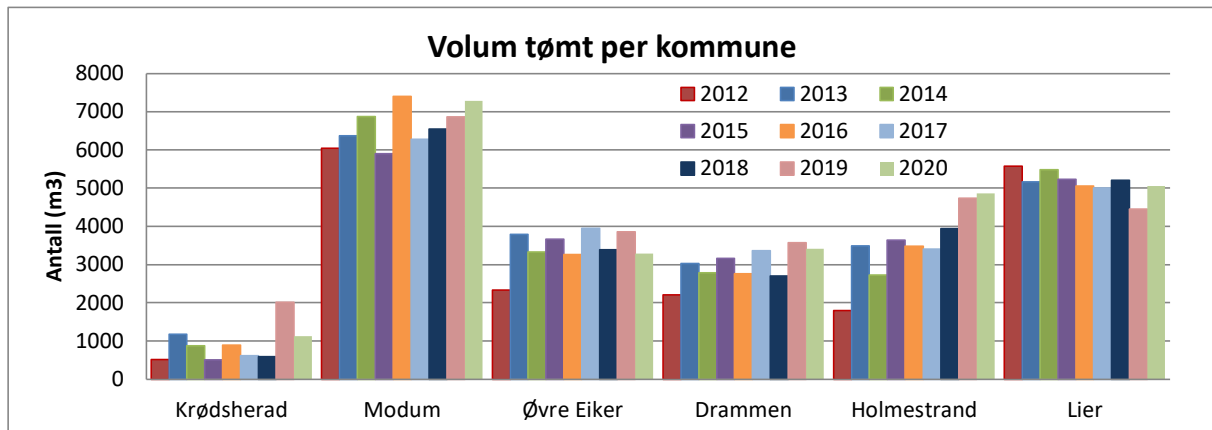
Det er få søknader om utslippstillatelse som får avslag, men omtrent halvparten av søknadene må enten suppleres med flere opplysninger eller revideres i løpet av behandlingsprosessen. I 2020 tok det i gjennomsnitt 63 dager fra søknadene ble sendt inn til de var fullstendige og klare til å behandles. Gjennomsnittstiden trekkes kraftig opp av et begrenset antall enkeltsaker hvor prosjekterende firma bruker spesielt lang tid på å få søknaden fullstendig, kanskje på grunn av manglende kompetanse og erfaring.

På nettsidene har vi en liste med prosjekterende firmaer som har gjennomført nødvendige kurs og skaffet seg erfaring med å vurdere blant annet grunnundersøkelser, resipientvurderinger og brukerinteresser. De siste årene har vi fått inn flere nye firmaer på listen. Dessverre ble vi i 2020 også nødt til å fjerne ett firma fra denne listen på grunn av manglende kompetanse. Her var det flere søknader med uheldige feilvurderinger, som kunne ha fått konsekvenser for hygienisk sikkerhet på privat drikkevann for berørte anleggseiere og deres naboer.

Tilsynskontoret legger stor vekt på å ha en god dialog med de fagkyndige firmaene som prosjekterer avløpsanlegg og skriver søknader om utslippstillatelse. Tilsynskontoret har pleid å arrangere halvdags fagsamlinger for de fagkyndige firmaene, hvor de kan ønske seg drøfting av felles problemstillinger. Av smittevern hensyn ble dette ikke gjort i 2020, men vi håper å få muligheten til et slik arrangement i løpet av 2021. Vi erfarer at søknadene får bedre kvalitet og kortere total saksbehandlingstid som følge av dette.

4 Slamtømming

Som del av slamtømmeordningen som Tilsynskontoret administrerer ble det gjennomført litt over 7000 slamtømminger i 2020, og levert over 26 700 m³ slam til septikmottakene ved de kommunale renseanleggene. Dette ga renseanleggene en inntekt på over 6 millioner kroner. Totalt slamvolum tømt i de 9 samarbeidskommunene varierer en del fra år til år, fordi ikke alle tanker skal tømmes hvert år (figur 6). Tilsynskontoret følger fortløpende opp at alle tanker tømmes i tide.

Figur 6: Oversikt over volum slam tømt i perioden 2012 - 2020. Data for tidligere år for Nedre Eiker og Svelvik er slått sammen og vist som Drammen, og data for Sande kommune er slått sammen og vist som Holmestrand. Det kan være usikre data for Krødsherad før 2018 og for gamle Hof og Holmestrand før 2019.

Som følge av skjerpede krav fra Fylkesmannen til de kommunale renseanleggene, opplever vi nå dessverre for liten kapasitet på flere av septikmottakene i vårt område. Fylkesmannen påpeker at flere kommunale renseanlegg ikke klarer å overholde utslippskravene for organisk stoff, og krever derfor omfattende tiltak for å begrense anleggenes tilførsler. Konsekvensen er at flere kommuner har stengt sitt septikmottak for mottak av slam fra andre kommuner. Tilsynskontoret har tidligere til en viss grad tillatt at septik fra én kommune leveres til en annen kommunes septikmottak. Dette er også aktuelt når septikmottakene må stenge midlertidig på grunn av vedlikehold eller driftsutfordringer. Tilsynskontoret sørger for at hvert septikmottak får betalt for mengden septik de mottar, og at kostnadene belastes på selvkostregnskapet til riktig kommune.

I Forurensningslovens § 29 tredje ledd står det: «Kommunen skal ha anlegg for opplag eller behandling av husholdningsavfall og kloakkslam og ha plikt til å ta imot slikt avfall og slam. ...»

Denne plikten er altså ikke delegert til Tilsynet for små avløpsanlegg. Tilsynet for små avløpsanlegg har en egen avtale med hvert av septikmottakene. Her er det spesifisert hvis septikmottaket legges ned, har kommunen selv ansvar for å etablere en ny ordning.

Tømmefirmaene opplever det frustrerende å miste muligheten til å kjøre til nærmeste septikmottak, slik de gjorde tidligere, for eksempel når septik tømt ved Steinberg ikke kan kjøres til Hokksund men i stedet må leveres på Bokerøya renseanlegg sør for Svelvik sentrum. Tilsynskontoret er generelt bekymret for at lengre kjørevei og lavere effektivitet kan øke useriøse tømmefirmaers motivasjon for å levere septik andre steder enn til godkjent mottak. Vi har tidligere år både hørt om og selv opplevd

uheldige hendelser med septikslam på avveie, men heldigvis har vi nå avtaler med seriøse firma hvor vi ikke har grunn til å mistenkte noen form for uregelmessigheter.

Tilsynskontoret oppfatter nå situasjonen slik ved de ulike septikmottakene:

Slettemoen (Krødsherad): Slamlagune brukes midlertidig inntil nytt septikmottak er klart på nytt renseanlegg på Bjøre. Ikke kapasitet til å ta imot mer enn fra kommunens egne innbyggere, heller ikke aktuelt for andre å levere hit pga. lang kjørevei.

Elvika RA (Modum): Tar stort sett imot kun fra kommunens egne innbyggere, men ved driftsstans på Hokksund kommer det noe derfra. Uavklart om det er ytterligere kapasitet her.

Hokksund RA (Øvre Eiker): Som følge av krav fra Fylkesmannen ble septikmottaket stengt for alle andre enn kommunens egne innbyggere fra 01.07.2020.

Lindum (Drammen): Var tidligere septikmottak for Nedre Eiker, Drammen og Sande, men stengte i 2018 for mottak av septikslam til sitt biogassanlegg. På spørsmål fra Tilsynskontoret meddelte Lindum i juni 2020 at de nå har så liten kapasitet i biogassanlegget at de ikke har mulighet til å ta imot septikslam i fremtiden.

Bokerøya RA (Drammen): Tar i dag imot septik fra egne innbyggere (tidligere Svelvik, Drammen og Nedre Eiker) og fra tidligere Sande / Holmestrand. Melder på forespørsel fra Tilsynskontoret at de ikke ønsker ytterligere mengder septikslam hit, og at mengden som tas imot i dag er problematisk fordi det tidvis kommer for mye på én gang.

Tønsberg RA (Holmestrand sør): Har tidligere tatt imot septik fra Hof og Holmestrand kommuner. Tidligere avtale varte til juli 2020. Tønsberg renseanlegg har meddelt at de verken ønsker å ta imot økte mengder septikslam eller å forlenge eksisterende avtale.

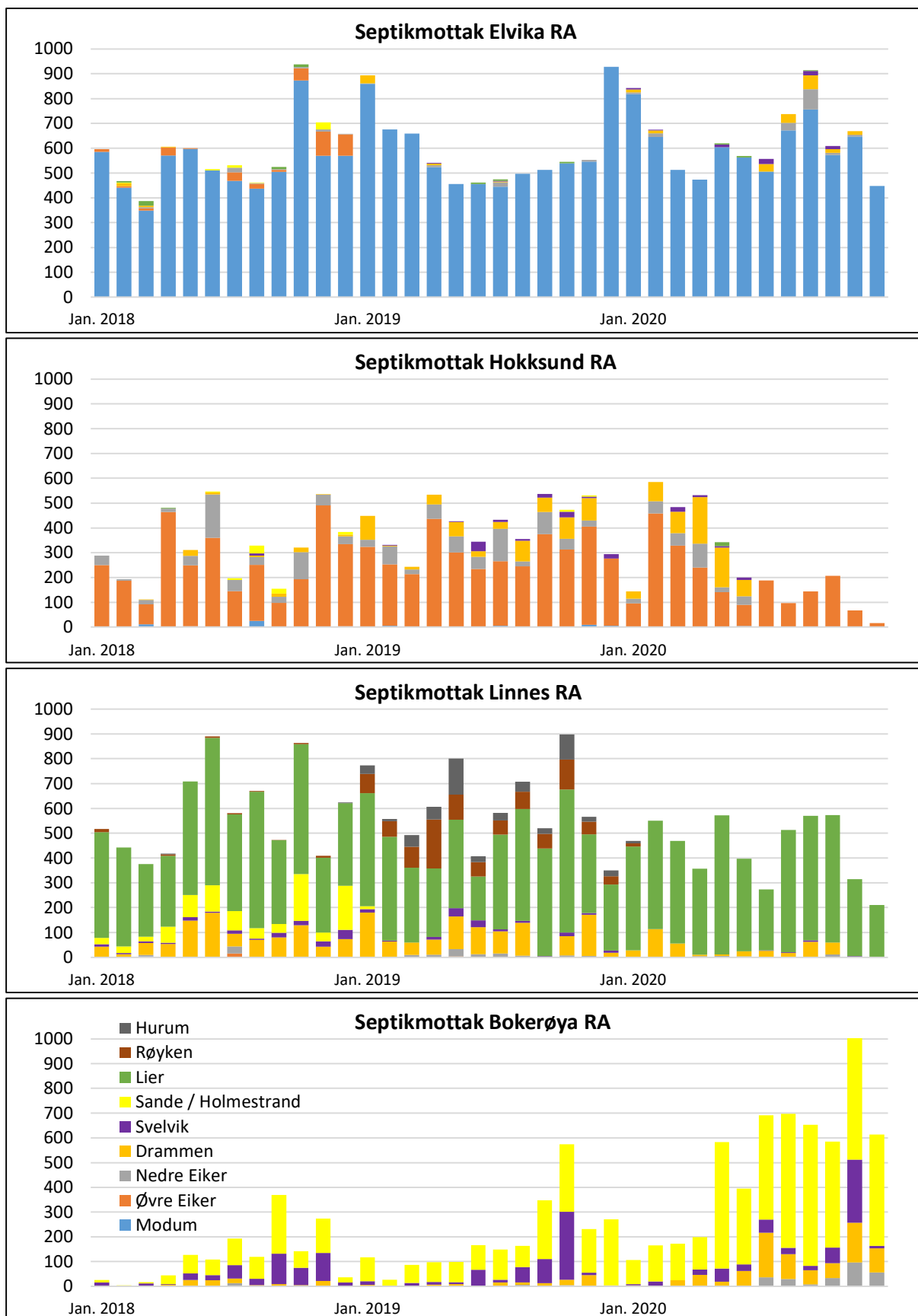
Holmestrand: Kommunen er i prosess med å etablere to nye septikmottak, for å kunne ta imot septikslam fra egne innbyggere.

Linnes RA (Lier): Anleggets kapasitet beregnet som organisk stoff er kraftig overskredet. Som følge av dette tar anlegget ikke lenger mot septikslam fra andre kommuner.

VEAS RA (interkommunalt Asker Bærum og Oslo): Tilsynskontoret har i november 2020 inngått avtale om påslipp av septik til mottaket på Bjerkås. På grunn av lang kjørevei brukes dette først og fremst når de andre mottakene er midlertidig stengt på grunn av vedlikehold eller driftsutfordringer.

Andre alternativer: Tilsynskontoret er kjent med at flere kommuner i Vestfold og Telemark går sammen om å bygge nytt biogassanlegg i Tønsberg. Det forventes at dette anlegget også vil ønske å ta imot septikslam. Holmestrand kommune er blant samarbeidskommunene her. Videre bygger Bekkelaget RA i Oslo nytt mottak for fett som muligens også kan ta imot septikslam.

Som følge av at Lindum stengte septikmottaket ved sitt biogassanlegg og Fylkesmannens krav, har det de siste årene skjedd betydelige endringer i hvor septikslam leveres (figur 7). Lengre kjøreavstander og dårlig mottakskapasitet må forventes å gi økte kostnader ved neste anbudskonkurranse for slamtømming.

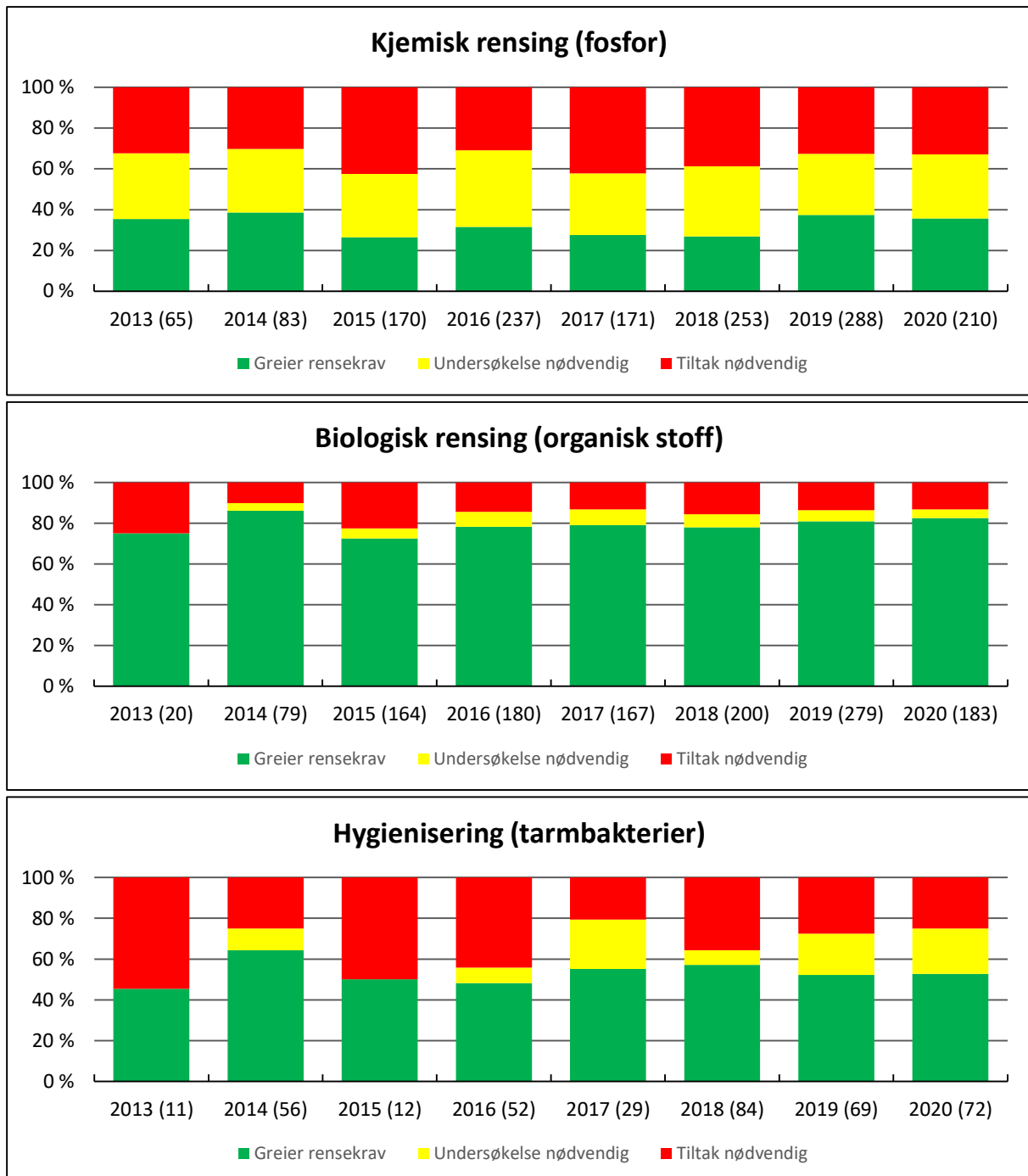

Figur 7: Oversikt over mengder slam levert fra ulike kommuner til septikmottakene ved de kommunale renseanleggene i perioden 2018 – 2020.

5 Tilsyn

Prøvetaking av restutslipp fra minirenseanlegg og gråvannsanlegg

Resultatene fra prøvetakingen viser dessverre heller ikke i 2020 tegn til bedring (figur 8), på tross av en rekke tiltak iverksatt både av leverandørene og av nasjonale myndigheter og faginstanser. På Tilsynskontorets nettsider er resultater også vist for de ulike leverandørene av anlegg³.

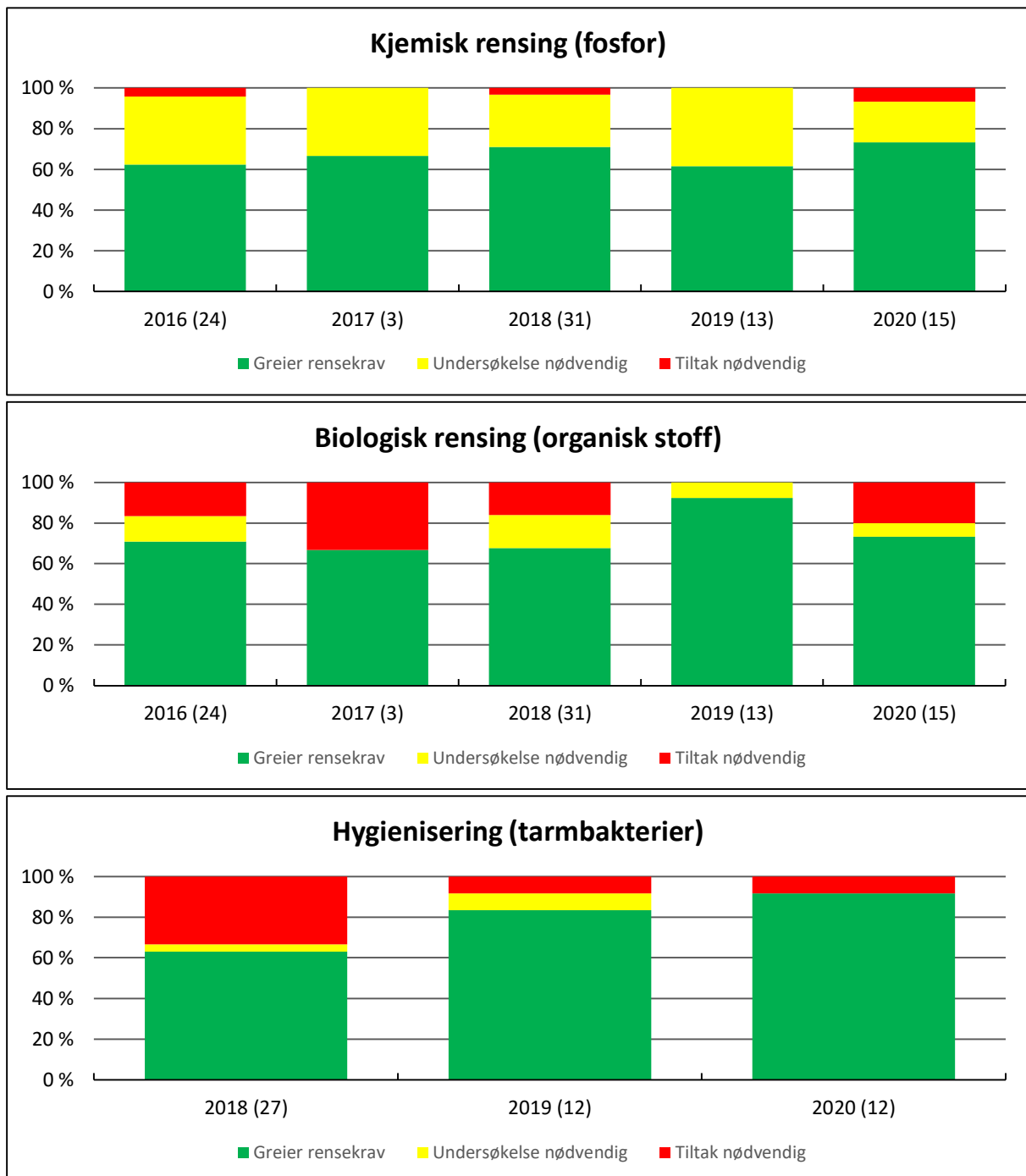

Figur 8: Andelen av de prøvetatte minirenseanleggene som greier renskravet. Antall prøvetatte anlegg er oppgitt i parentes etter årstallene.

³ <http://www.lier.kommune.no/teknisk-og-eiendom/tilsyn-smaa-avlopsanlegg/tilsyn-og-krav-om-oppgadering/>

Gråvann er avløp fra kjøkken, bad og vaskerom, men ikke fra toalett. Prøvetaking av restutslipp fra prefabrikkerte biofiltre for gråvann startet opp i 2016, og i 2020 ble det prøvetatt 15 slike anlegg.

Renseresultatene for biofiltre for gråvann er markant bedre enn for minirensesanlegg (figur 9). Typiske problemer var feil filtermasse, behov for skifte av filtermasse, feilkoblinger eller tette rør og dyser. Dette rettes enkelt av en kyndig servicemann. Vi ser imidlertid at en del gråvannsanlegg ikke har serviceavtale, og også at en del serviceteknikere ikke dokumenterer arbeidet sitt slik de vedtatte lokale forskriftene krever. Tilsynskontoret ser det nødvendig med videre oppfølging av dette.

Figur 9: Andelen av de prøvetatte gråvannsanleggene som greier renseskravet. Antall prøvetatte anlegg er oppgitt i parentes etter årstallene.

Oppfølging av anlegg med dårlige renseresultater

Tilsynskontoret oppfatter servicetekniker som meget sentral i arbeidet med å bedre renseresultatene, både i forhold til serviceoppgavene som skal utføres, informasjon til anleggseier om riktig bruk av anlegget, og ved å gi beskjed til eller kommunens forurensningsmyndighet om feil og mangler som må følges opp med formelle pålegg. For en del leverandører har det vært problematisk å få tilstrekkelig informasjon om deres avviksoppfølging, noe som antagelig også skyldes manglende rutiner for dette. Tilsynskontoret oppfatter at dette er en av hovedårsakene til at renseresultatene ikke bedres tross mange andre gjennomførte tiltak.

Tilsynskontoret har i perioden 2017 – 2020 deltatt i en arbeidsgruppe for å styrke SINTEFs ordning for teknisk godkjenning av minirensanlegg⁴. Som følge av dette utvides krav til dokumentasjon av serviceordningen fra og med 01.01.2024:

- Opplegg for opplæring av huseier (nytt krav)
- Mal for kjøpsavtale (nytt krav)
- Drift- og vedlikeholdsmanual (presisering av krav)
- Mal for serviceavtale (innskjerping av krav)
- Systemer for gjennomføring og rapportering av serviceoppdrag (nytt krav)

Overvåkende kontroll omfatter i dag produksjonskontrollen for fabrikkframstilling av anleggene, men fra og med 2024 vil det også utføres overvåkende kontroll av systemer og prosedyrer for gjennomføring, avviksbehandling og rapportering av serviceoppdrag. Det blir også krav om fortløpende servicerapportering, som muliggjør tettere avviksoppfølging med mer relevante tiltak.

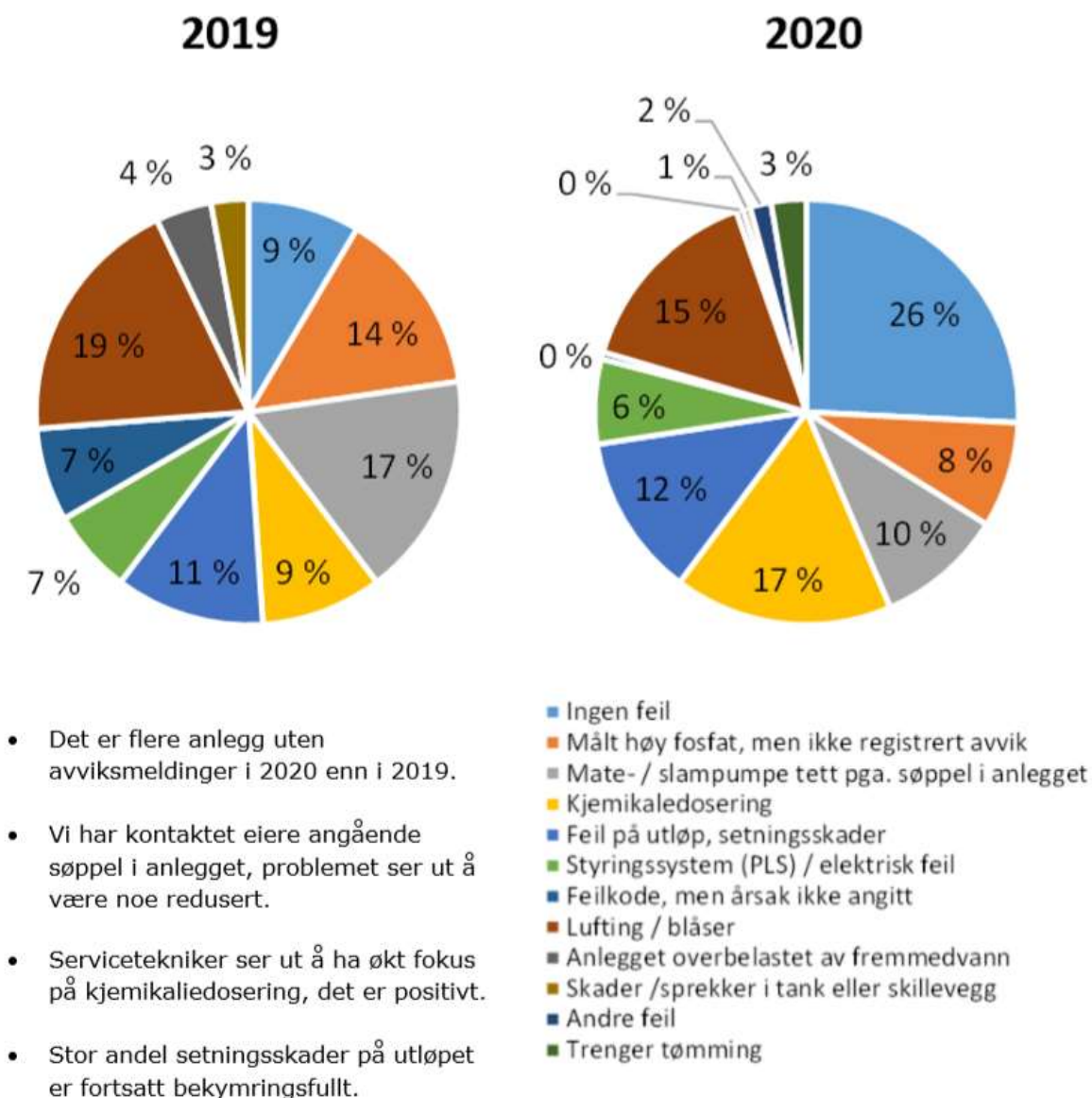
Vi håper de varslede endringene vil føre til blant annet:

- Det blir vanskeligere å drive for useriøse aktører.
- Utvikling av en bransjestandard på dette området gjør krav og forventninger mer ensartet. Dermed blir det enklere for servicetekniker å forholde seg til flere kommuner, og enklere for kommunene å forholde seg til flere servicefirmaer.
- Det blir en mer forutsigbar og effektiv serviceoppfølging, og færre utrykninger, f.eks. akutte problemer, alarmer, tomt for kjemikalier.
- Det blir tydeligere fordeling av ansvar mellom leverandør, underleverandør og servicefirma. Det blir også tydeligere hvilke anleggskomponenter som omfattes av service, f.eks. hygieniseringskum, pumpekum, etterpoleringsfilter.
- Det blir enklere å avklare hvilke tiltak som dekkes av serviceavtalen og hvilke tiltak eier må bestille og bekoste i tillegg til rutinemessig service. I tillegg klargjøres det hva som er serviceoppgaver og hva som er eiers ansvar.

Tilsynskontoret mener eiers ansvar skal begrenses til å bruke anlegget riktig, kontakte servicetekniker når det går en alarm, og eventuelt gjøre enkel visuell kontroll av anlegget ved hjelp av sjekkliste. Vi mener anleggseier ikke skal ha ansvar for rengjøring av anlegget, påfylling av kjemikalier eller uttak og analyse av vannprøver, siden de fleste anleggseiere mangler nødvendig kompetanse, vaksiner og verneutstyr til å ha så tett kontakt med urensset avløpsvann.

⁴ <https://www.norskvann.no/index.php/10-nyheter/2475-sintef-innf%C3%B8rer-nye-krav-i-godkjenningsordningen-for-minirensanlegg>

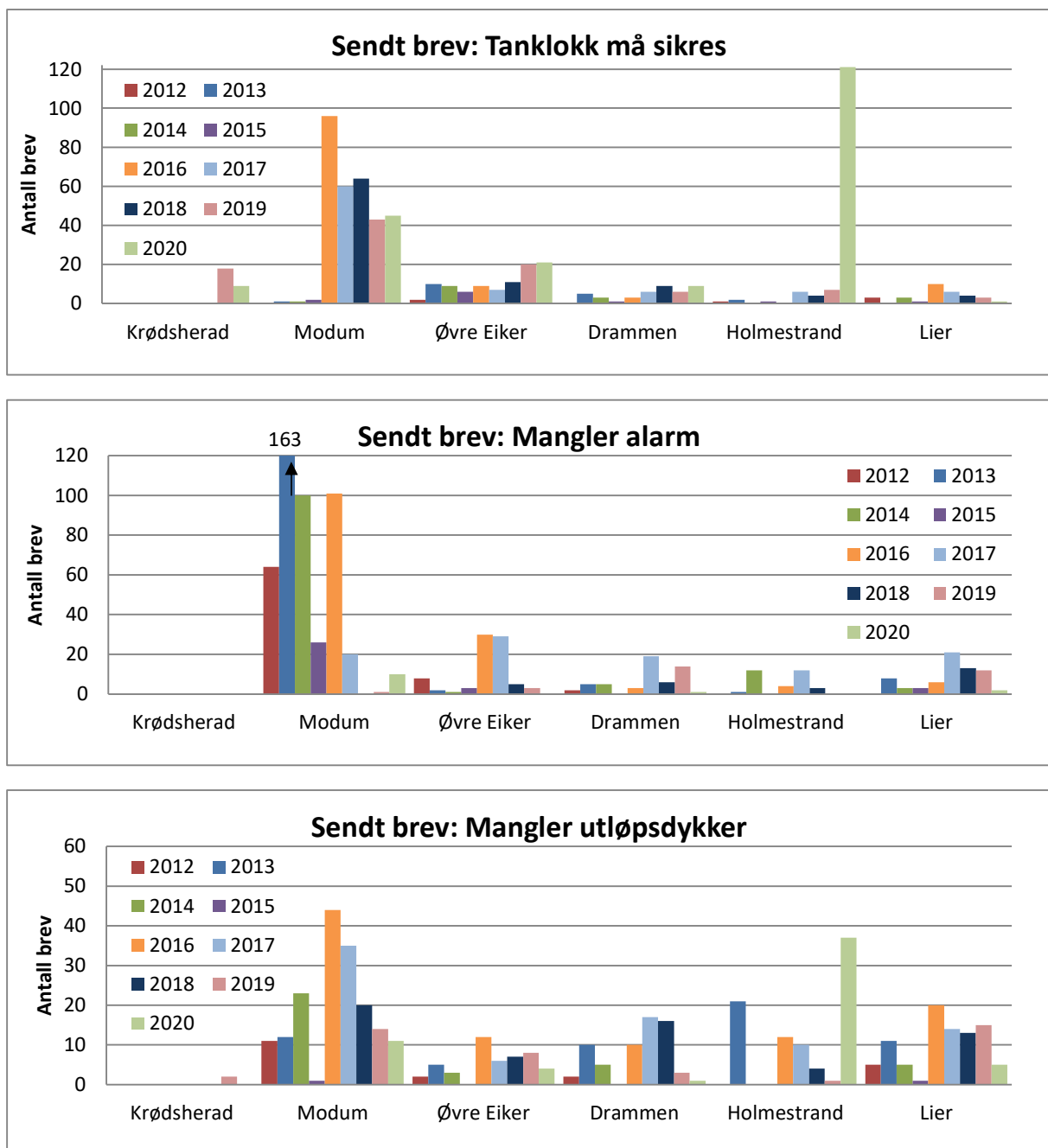
Årsrapportene fra Biovac er et godt eksempel på bedring i informasjonsflyten mellom servicetekniker og kommunens forurensningsmyndighet. Før 2019 endret firmaet sin mal for årsrapportering, slik at servicetekniker skriver flere merknader om tilstanden til anlegget. Samtidig ble det innført et bedre system for fortløpende tilbakemeldinger. Dette har satt oss i stand til å følge opp anlegg som renser dårlig med pålegg om relevante tiltak, og arbeidet ser ut til å ha ført til flere forbedringer:

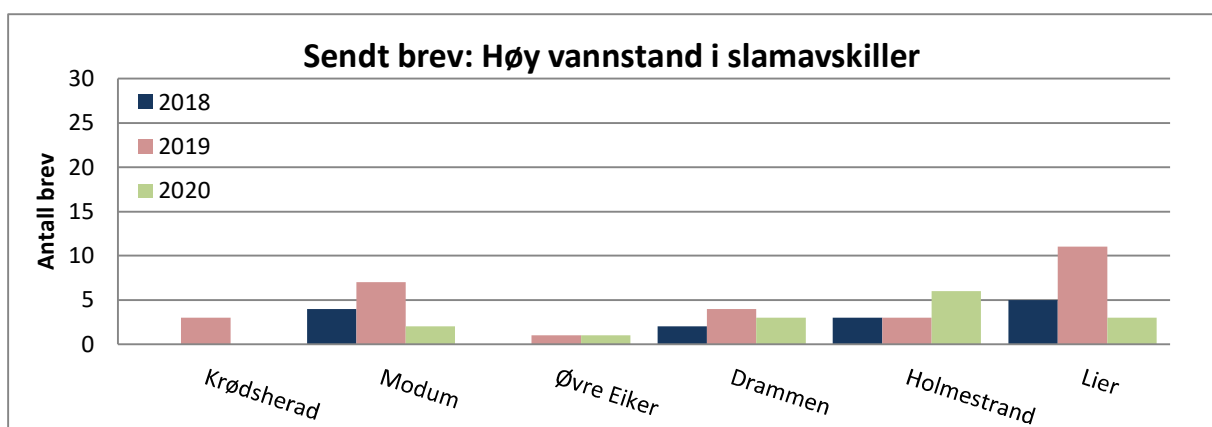
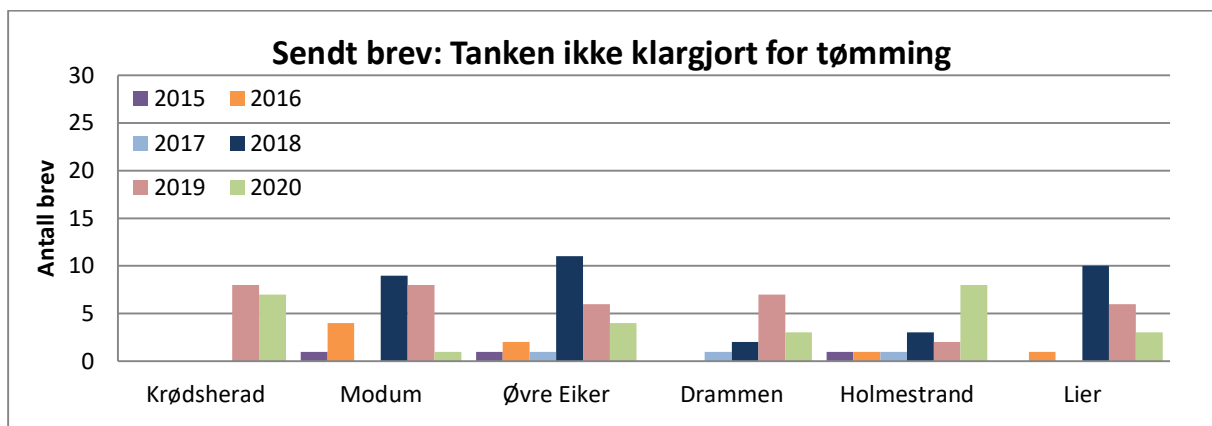
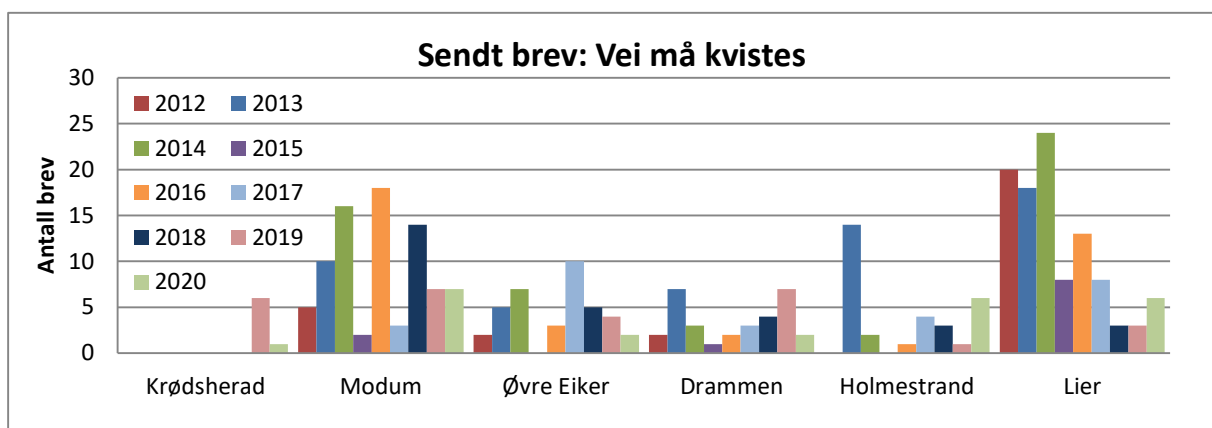
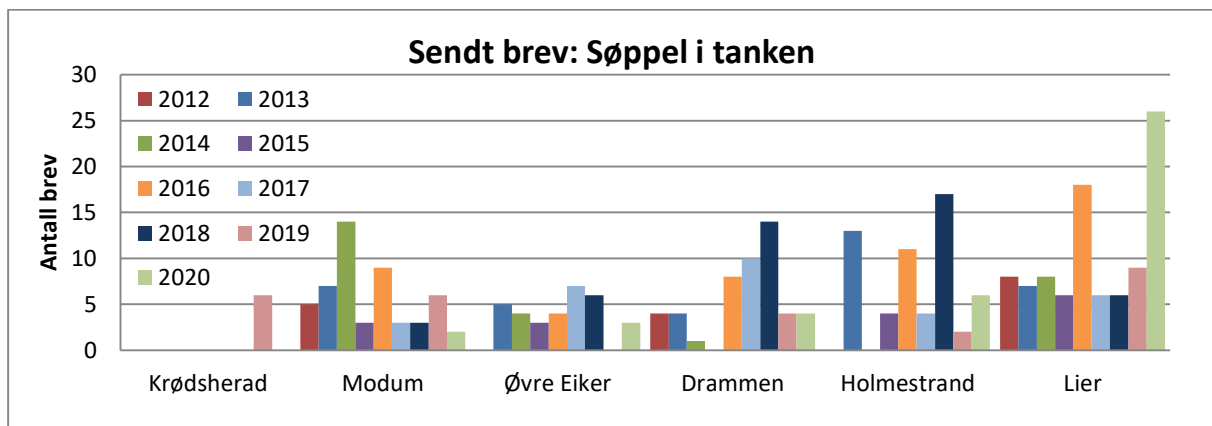
Figur 10: Gruppering av type avviksmeldinger oppgitt på årsrapport for service av Biovac minirensanlegg i kommunene Krødsherad, Modum, Øvre Eiker, Drammen og Lier. Holmestrand kommune har et annet servicefirma, og er derfor ikke tatt med i oversikten. Tilsynskontoret har fulgt opp meldinger om søppel i anlegget, feil på utløp, fremmedvann i anlegget og skader på tanken overfor anleggseier med informasjon og pålegg om retting. De andre typene avvik er det servicetekniker som har ansvar for å rette.

Tømmefirmaenes rapportering av feil og mangler

Ved slamtømming gjør tømmefirmaet en enkel kontroll av tanken innvendig. Forhold som skal rapporteres til Tilsynskontoret er blant annet skader og lekkasjer på tank, lokk eller skillevegger, unormal vannstand og synlige vannutslag (figur 11). Dette er feil og mangler som er enklest å oppdage i forbindelse med slamtømming. Rapportering av feil og mangler inngikk ikke i tømmefirmaets avtale for gamle Hof og Holmestrand, men dette er innført fra 2020.

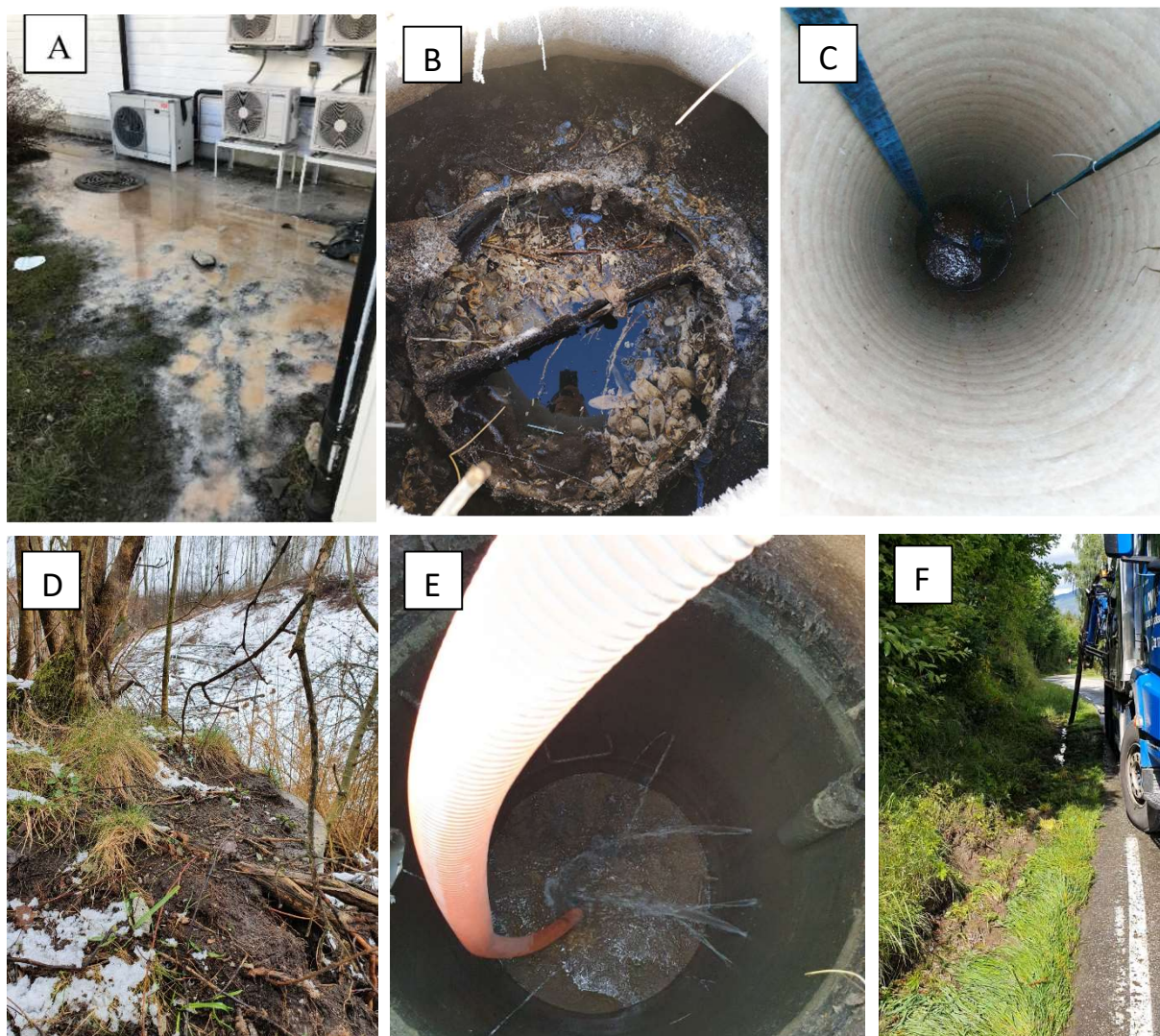

Figur 13: Tilsynskontoret sender fortløpende brev om feil og mangler påvist ved slamtømming. Her vises oversikt over noen av de vanligste feilene. Figurene forsetter på neste side.

Figur 13: (fortsett fra forrige side): Oversikt over brev om vanlige feil og mangler.

Tømmefirmaene tar også bilder som sendes til Tilsynskontoret, noe som er til stor hjelp ved vår videre oppfølging (figur 14).

Figur 14: Eksempler på at tømmefirmaets bilder er nyttige for Tilsynskontorets myndighetsutøvelse.

A) Store mengder fett fra bedriftens matproduksjon har tettet igjen avløpsanlegget. Avløpsvann iblandet fett har gjentatte ganger runnet ut på gårdsplassen. Tilsynskontoret har pålagt installasjon av fettutskiller og etablering av nytt avløpsanlegg, og sendt bekymringsmelding til Mattilsynet.

B) Store mengder engangshansker i slamavskilleren, muligens en konsekvens av pandemien. Septikslam iblandet søppel kan ikke leveres til kommunens avløpsrensplanlegg. Eier måtte derfor betale deponiavgift for smittefarlig avfall, slik at slamtømming totalt kostet over kr 16 000.

C) Eier pumper ut kloakk fra tett tank og ut på naboens jorde. Gjentatte tilfeller førte til at Tilsynskontoret politianmeldte forholdet, og saken endte i et forelegg.

D) Busk og kratt har vokst over lokket på slamavskilleren, og eier er bedt om å fjerne dette.

E) Her lekker det inn grunnvann i skjøten mellom kumringene, på samme måte vil det lekke kloakk ut når kummen er full. Eier har fått pålegg om utbedring.

F) Tømmefirmaet har spylt og sugd opp avløpsvann fra slamavskilleren med direkte utløp til veigrøft. Anlegget ligger i nærheten av en viktig drikkevannskilde. Utløpet fra slamavskilleren ble tettet, og det ble da nødvendig med slamtømming flere ganger i uka. Eier fikk pålegg om å etablere nytt anlegg, og dette ble utført raskt.

6 Informasjon

Tilsynskontoret ser det som meget viktig å informere alle berørte parter godt om sitt arbeid. Det legges vekt på å gi god informasjon når publikum henvender seg til kontoret (personlig fram møte eller telefon), og befaringer for å møte anleggseier og / eller fagkyndig firma prioriteres.

Informasjonsmøter

Ved oppstart av arbeid med områdevis utbedring av eksisterende avløpsanlegg holder Tilsynskontoret informasjonsmøte med de involverte beboerne. Representanter fra kommunens byggesaksavdeling eller VA-virksomhet deltar ofte også. Her gir vi vår vurdering av avløpssituasjonen i området, mulige løsninger og veier videre. Tilsynskontoret holder tett dialog med de involverte underveis i prosessen, som kan vare i flere år.

GVDs dovett-kampanje

Tilsynskontoret gjennomfører sammen med kommunene i GVD-programmet (Godt vann Drammensregionen) en felles dovett-kampanje hver høst. Samarbeidet har også etablert nettstedet www.doguiden.no. Formålet er å redusere mengden avløpssøppel både i private avløpsanlegg og kommunale ledninger og pumpestasjoner.

Nettsider

Tilsynskontorets nettsider har informasjon om blant annet etablering av nye avløpsanlegg, slamtømmeordningen, tilsynsordningen og privat drikkevann. Her ligger det også en rekke andre informasjonsbrosjyrer, som også sendes til anleggseiere ved behov. Nettadressen er <http://www.lier.kommune.no/teknisk-og-eiendom/tilsyn-smaa-avlopsanlegg/>

Infoskriv til anleggseierne

Sammen med faktura for tilsynsgebyr får alle anleggseiere hvert år et infoskriv. I 2020 skrev vi blant annet om viktigheten av å ha et godkjent utslippssted for avløpsvann, da dette kan være vanskelig å finne for en del eiendommer (vedlegg 2).

Politiske saker

Årsrapporten for 2019 ble lagt fram som melding / orienteringssak våren 2020. Høsten 2020 fikk vi politiske vedtak i sak om gebyrregulativ og prisliste for 2021. I tillegg ble det lagt fram sak om revisjon av vertskommuneavtalen, da Hole kommune trer inn i samarbeidet fra 01.01.2021. Tilsynskontoret ønsker generelt å være tilstede på politiske møter for å få høre de kommentarene som måtte komme og kunne svare på eventuelle spørsmål. Dette avtales med kommunen på forhånd.

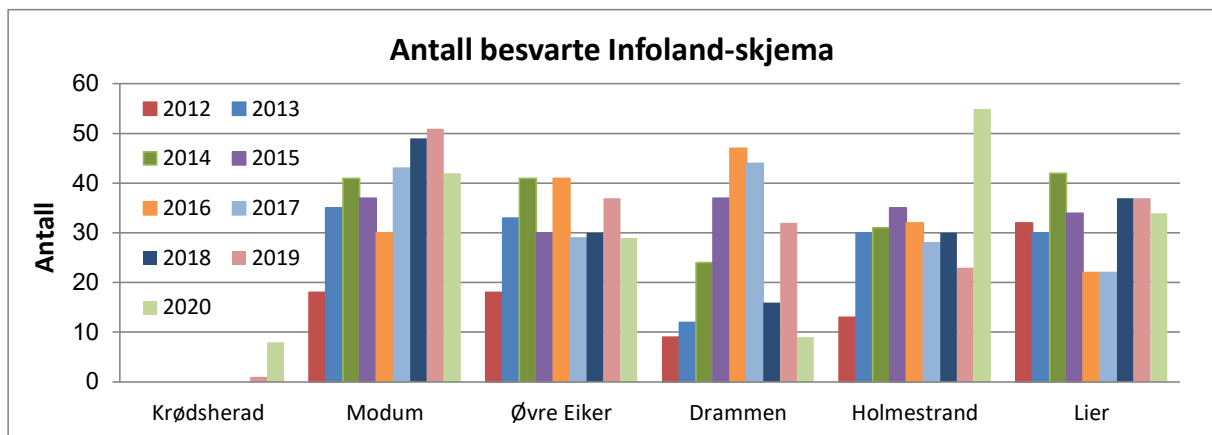
Kontaktutvalget

I Vertskommuneavtalens punkt 6.1 står det om Kontaktutvalget: «Det etableres et kontaktutvalg hvor en kontaktperson i hver kommune er representert. Kontaktutvalget har ikke beslutningskompetanse, men uttalerett i spørsmål av særlig betydning som berører alle kommuner, herunder fastsettelse av budsjett. Kontaktutvalget organiserer selv sitt arbeid.»

Kontaktutvalget hadde digitalt møte i juni 2020, og det ble behandlet fire saker. Sakslistene og referater ligger tilgjengelig for samarbeidskommunenes ansatte på Tilsynskontorets nettsider.

Infoland

Ved eiendomssalg skal samarbeidskommunene be om opplysninger til Infoland angående tilstanden på små avløpsanlegg og eventuelle ubetalte krav (figur 15). Infoland er nettportalen som brukes av eiendomsmeglere for å innhente kommunal informasjon ved eiendomssalg. Antall henvendelser varierer, og vi ser kontinuerlig behov for å følge opp dette.

Figur 15: Oversikt over besvarte Infoland-skjema.

Andre fagsamlinger

Tilsynskontoret i tillegg til beboermøter også holdt innlegg om vårt arbeid på flere eksterne fagsamlinger (Tabell under). Vi erfarer at slike samlinger også er en god arena for faglig erfaringsutveksling og oppdatering.

Dato	Arrangør	Møte / kurs	Tema
29.01.20	Modum kommune	Hovedutvalg for teknisk, landbruk og miljø	Informasjon om Tilsynet for små avløpsanlegg
20.02.20	Drammen kommune	Beboermøte sammen med kommunen	Avkloakking av Horgen / Brekkeveien
02.03.20	Øvre Eiker kommune	Beboermøte sammen med kommunen	Tiltak for å bedre vannkvaliteten i Såsenbekken
04.03.20	Avløp Norge	Møte med bransjeforeningen for minirensanlegg	Forventninger til renseresultater, avviksoppfølging, og kommunikasjon
19.08.20	Tilsynskontoret og Lier kommune	Beboermøte sammen med kommunen	Føringer for fremtidige avløpsløsninger ved Svenskerudveien
03.09.20	Tilsynskontoret og Modum kommune	Beboermøte sammen med kommunen	Føringer for fremtidige avløpsløsninger for Heiene og området rundt
08.10.20	Vannassistenten i Vestre Agder	Fagmøte for alle kommunene området	Etablering av vertskommunesamarbeid for oppfølging av små avløpsanlegg
15.10.20	Tilsynskontoret og Holmestrand kommune	Beboermøte sammen med kommunen	Føringer for fremtidige avløpsløsninger for Gamle Bekkevei
19.10.2020	Norsk Rørsenter	Kurs: Mindre avløpsanlegg – Forvaltning av myndighet	Innlegg om vertskommunesamarbeid og utarbeidelse av lokal forskrift
10.11.2020	Vannområde Aulivassdraget og Horten-Larvik	Fagmøte for alle kommunene området	Etablering av vertskommunesamarbeid for oppfølging av små avløpsanlegg

7 Økonomi

Vi har tradisjon for å ha like gebyrsatser for alle samarbeidskommunene, inntil selvkostregnskapene for hver kommune eventuelt tilsier at det er behov for en differensiering. Tilsynskontorets gebyrregulativ og prisliste vedtas årlig av kommunestyrene i samarbeidskommunene, og blir publisert på Tilsynskontorets nettsider. Tilsynskontoret er 100% gebyrfinansiert. Det føres separate selvkostregnskap for:

- slamtømming (finansiert av slamtømmegebyret) – prosjekt 0100
- tilsyn (finansiert av tilsynsgebyret) – prosjekt 0101
- behandling av søknad om utslippstillatelser (finansiert av eget gebyr) – prosjekt 0102

Oversikt over kommunevise regnskap og budsjett finnes i vedlegg 3.

For å gjøre tabellene oversiktlige, er kontogruppene slått sammen:

- 10xx er lønn, pensjonsinnskudd og arbeidsgiveravgift, dvs. kostnader for tidsbruk hos Tilsynskontorets personell.
- 11xx er forbruksmateriell som f.eks. porto, telefon, reisekostnader, kontormateriell, vaksiner, bevertning og informasjonsmateriell
- 12xx er større utstyr og tjenestekjøp som f.eks. konsulenttjenester til utvikling av datasystemer, inventar og datautstyr.
- 13xx er tjenestekjøp som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, dvs. utgifter til slamtømmefirmaene, septikmottakene og analyse av vannprøver.

Slamtømming (finansiert av slamtømmegebyret) – prosjekt 0100

I forbindelse med planlagte oppgradering av vårt anleggsregister har vi i 2021 budsjettert med økte utgifter både for kontogruppen 12XX større utstyr og tjenestekjøp og for 10XX som omfatter Tilsynskontorets timebruk. I 2022 forventer vi at utgiftene reduseres tilbake til tidligere nivå. Tilsynskontoret har til nå brukt et anleggsregister utviklet av Geodata for å holde oversikt over bl.a. tekniske spesifikasjoner for alle anlegg, samt når disse skal slamtømmes. Tømmefirmaene har også lisens og jobber direkte inn i anleggsregisteret. Geodatas program er nå kjøpt opp av Powel / Volue, og skal omformes til en modul i Gemini, som er VA-kart for mange av samarbeidskommunene. Tidligere versjon av programmet fases derfor ut, og Tilsynskontoret ser det derfor nødvendig å gå over til den nye modulen Gemini Privat, som også forventes å gi vesentlige effektiviseringsgevinster.

0100 SLAMTØMMING	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	703 433	555 000	148 433	27 %	1 690 000
11XX Forbruksmateriell	43 364	40 000	3 364	8 %	65 000
12XX Større utstyr og tjenestekjøp	93 878	25 000	68 878	276 %	860 000
13XX Tjenestekjøp	12 404 681	13 850 000	-1 445 319	-10 %	14 145 000
1479 Tap på krav	5 726	-	5 726	0 %	-
1650 Årsavgifter	-16 755 179	-15 070 000	-1 682 763	11 %	-16 760 000
Totalt 0100 SLAMTØMMING	-3 504 097	-600 000			-

1950 Bruk av bundne driftsfond	-62 904	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond	3 567 001	600 000,00	-
Summert	-0	-	-

Tilsyn (finansiert av tilsynsgebyret) – prosjekt 0101

I 2020 måtte Tilsynskontoret kjøpe ny bil til tilsynsbesøk og prøvetaking. Vi brukte tidligere en eldre bil som vi hadde arvet kostnadsfritt fra Lier kommunes oppmålingsavdeling, men denne passerte ikke rutinemessig EU-kontroll.

I selvkostregnskapet for tilsyn kommer både laboratorietjenester og enhetsprisen for tømmefirmaenes rutinemessige kontroll av avløpsanleggene under kontogruppen 12XX.

På grunn av overskuddsfond i selvkostregnskapet ble det ikke fakturert årlig tilsynsgebyr i Modum kommune i 2020, mens det ble fakturert som normalt i de andre kommunene.

0101 TILSYN	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	3 425 307	3 970 000	-544 693	-14 %	3 424 000
11XX Forbruksmateriell	322 843	255 000	67 843	27 %	314 000
12XX Større utstyr og tjenestekjøp	316 021	71 000	245 021	345 %	107 000
13XX Tjenestekjøp	844 033	1 028 000	-183 967	-18 %	670 000
1479 Tap på krav	5 500	-	5 500	0 %	-
1621 Gebyrinntekter	-3 061 850	-4 068 000	1 006 150	-25 %	-4 515 000
Totalt 0101 TILSYN	1 851 854	1 256 000			-

1950 Bruk av bundne driftsfond	-1 851 854	-1 256 000	-
1550 Avsetning bundne driftsfond	-	-	-
Summert	-	-	-

Behandling av søknad om utslippstillatelser (finansiert av eget gebyr) – prosjekt 0102

Selvkostregnskapet for behandling av søknad om utslippstillatelser har også i 2020 gått noe i underskudd, fordi enkelte av søknadene har vært spesielt arbeidskrevende. Underskuddet dekkes av oppsparte fond.

Forbruksmateriell og tjenestekjøp er befaringer og utgifter ved prøvetaking ved vurdering av resipientkapasitet. Det er kommet inn litt flere søknader enn forventet.

0102 SØKNADER	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	632 490	605 000	27 490	5 %	523 000
11XX Forbruksmateriell	61 602	41 500	11 468	28 %	34 000
12XX Større utstyr og tjenestekjøp	63 226	21 000	42 226	201 %	23 000
13XX Tjenestekjøp	-	-	-	0 %	-
1621 Gebyrinntekter	-559 936	-667 000	107 065	-16 %	-580 000
Totalt 0102 SØKNADER	197 382	500			-

1950 Bruk av bundne driftsfond	-238 967	-500	-
1550 Avsetning bundne driftsfond	41 585	-	-
Summert	0	-	-

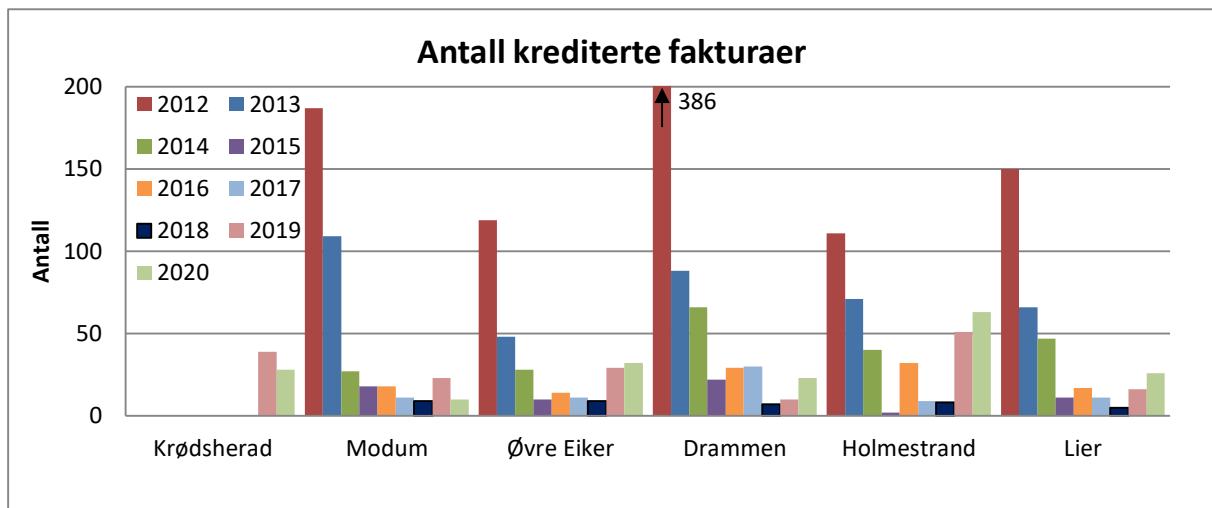
Oversikt over fond

Det er stort sett overskuddsfond i selvkostregnskapet for slamtømming, mens regnskapene for tilsyn er mer variable. Se kommentarene til regnskapet for ytterligere forklaringer. Fondsavsetningene føres med motsatt fortegn av det man gjør i regnskapet.

Fond		Akkumulert 2010-2014	Avsatt/bruk fond 2015	Avsatt/bruk fond 2016	Avsatt/bruk fond 2017	Avsatt/bruk fond 2018	Avsatt/bruk fond 2019	Avsatt/bruk fond 2020	Totalt
5151	MODUM KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-2 707 669	508 183	-81 061	702 448	777 039	-245 383	1 022 092	-24 351
5152	ØVRE EIKER KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-2 192 924	440 684	-130 334	533 159	647 984	-86 175	167 204	-620 402
5154	DRAMMEN KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-1 257 049	598 408	152 247	134 509	74 273	117 583	126 318	-53 711
5155	LIER KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-2 326 097	519 902	-43 589	556 298	650 738	-133 406	228 396	-547 758
5160	KRØDSHERAD KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-	-	-	-	59 311	-28 163	121 416	152 564
5161	HOLMESTRAND KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-1 178 513	322 691	266	375 534	16 152	199 641	348 571	84 342
5162	HOLE KOMMUNE - TILSYN OG SØKNADER	-	-	-	-	-	-	35 240	35 240
5341	MODUM KOMMUNE - SLAMTØMMING	122 973	-47 641	-622 079	-413 635	-473 158	-710 715	-657 128	-2 801 383
5342	ØVRE EIKER KOMMUNE - SLAMTØMMING	-93 891	17 856	99 165	-97 844	-192 007	-1 145 795	-818 485	-2 231 001
5344	DRAMMEN KOMMUNE - SLAMTØMMING	246 724	-50 704	-155 753	-246 051	-129 084	-318 188	-242 690	-895 746
5345	LIER KOMMUNE - SLAMTØMMING	-52 389	-454 606	-155 224	-675 543	-501 373	-565 219	-685 525	-3 089 879
5350	KRØDSHERAD KOMMUNE - SLAMTØMMING	-	-	-	-	8 992	-408 181	-116 962	-516 151
5351	HOLMESTRAND KOMMUNE - SLAMTØMMING	-884 434	-253 746	-258 366	-221 910	718 398	-125 538	-1 046 211	-2 071 807
5352	HOLE KOMMUNE - SLAMTØMMING	-	-	-	-	-	-	62 904	62 904
Sum		-10 323 269	1 601 027	-1 194 728	646 965	1 657 265	-3 449 539	-1 454 860	-12 517 139

Fakturering

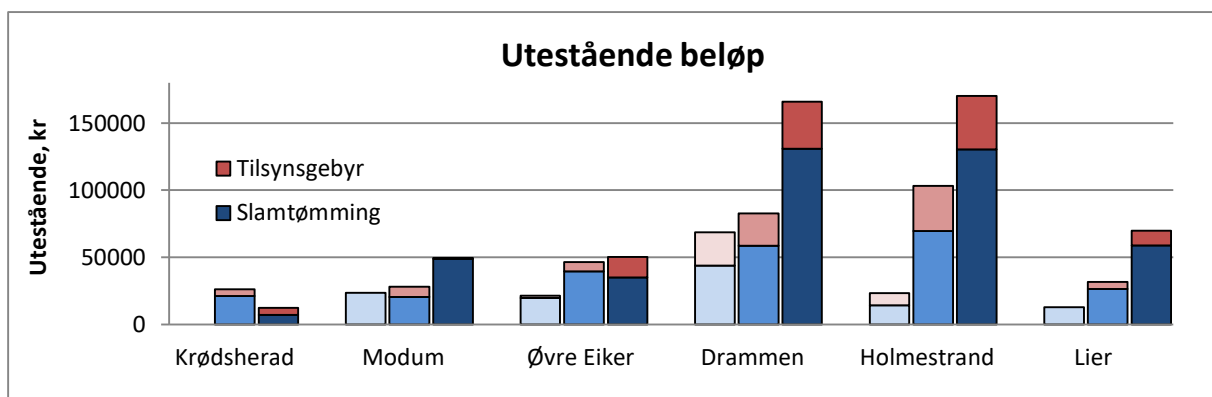
Antall feilfaktureringer og kreditnotaer er fortsatt på et lavt nivå. Feilfaktureringsene kan for eksempel skyldes eierskifte hvor det ikke er gitt beskjed til tilsynskontoret, eller at tømmefirmaet har tømt på feil eiendom fordi det mangler husnummer. Det høyere antallet feilfaktureringer de første årene skyldes dårligere datagrunnlag i anleggsregisteret ved oppstart av tømmeordningen (figur 16).

Figur 16: Antall krediterte fakturaer

Innfordring av ubetalte fakturaer

Kommunenes skatteoppkreverfunksjon ble overført til Skatteetaten med virkning fra 01. november 2020. For kommunale krav har likevel kommunene en egen innfordringsansvarlig, som regel organisert under kommunens regnskapsavdeling. Innfordringsansvarlig i Lier har sendt ut purringer på ubetalte fakturaer, og gjort innfordring av tilsynskontorets fakturaer for Krødsherad, Modum, Øvre Eiker og Lier. Innfordringsavdelingen i Drammen har fulgt opp Drammen og Holmestrand kommune. Som følge av omorganisering ved kommunesammenslåing har ikke Drammen kommunes innfordringsavdeling i fulgt opp så mange saker i 2020, men arbeidet tas opp i 2021 og det er ingen fare for at kravene foreldes (figur 17).

Figur 17: Oversikt over utestående beløp hvor Kemneren har startet innfordring. For hver av kommunene angir første søyle (i bleke farger) tall for 2018, midterste søyle tall for 2019, mens siste søyle (i mørke farger) angir tall for 2020.

8 Bemanning og arbeidsmiljø

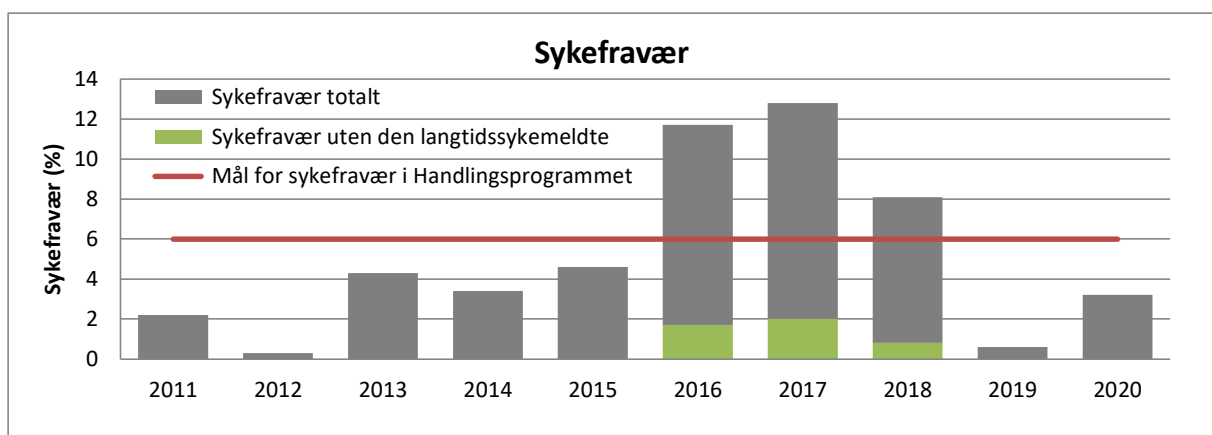
Avdelingsingeniør Anders Surlien sluttet i mai 2020 for å bli fruktbonde på heltid, og som erstatning for han ble Tor Birger Johansen ansatt. Tor har tidligere drevet egen rørleggerbedrift i mange år, og han er et verdifullt tilskudd til fagmiljøet. I tillegg jobbet Idun Rognerud hos oss en periode som del av trainee-ordningen til Norsk Vann. Følgende jobbet på Tilsynskontoret i 2020:

- Maya Lillemoen, konsulent
- Idun Rognerud, trainee mai til oktober 2020
- Ina Rasmussen, avdelingsingeniør
- Trygve Fossum, avdelingsingeniør
- Anders Surlien, avdelingsingeniør sluttet i april 2020
- Jessica Birkeland, avdelingsingeniør
- Tor Birger Johansen, avdelingsingeniør begynte i mai 2020
- Nina Alstad Rukke, fagansvarlig

Som følge av intern omorganisering i Lier kommune ble Tilsynskontoret fra 01.07.2019 en egen faggruppe under Lier kommunes nyopprettede virksomhet Landbruk og Miljø. Tilsynskontoret har midlertidig hatt kontorlokaler i Ringeriksveien 175, mens vi venter på at det skal frigjøres kontorplasser i Stokkeveien 4 i Lier (Foss gård), hvor resten av virksomhet Landbruk og Miljø er lokalisert. Lokalene i Ringeriksveien 175 har cellekontor og eget kjøkken og garderobe / toalett for Tilsynskontorets 6 – 7 medarbeidere, så det har vært enkelt å overholde smittevernhensyn.

Tilsynskontoret er representert i LMU (lokalt medbestemmelsesutvalg). De ansatte ved Tilsynet deltar også i Lier kommunes medarbeiderundersøkelse.

Sykefraværet i 2020 var på 3,2 % (figur 18). Handlingsprogrammet vedtatt av kommunestyret i Lier har som mål at sykefraværet skal reduseres til 6 %, og dette målet oppnås med god margin i 2020. I perioden 2016 - 2018 var én av de ansatte langtidssykemeldt. Fra sommeren 2018 har vedkommende vært tilbake i full jobb, og det vises som en tydelig bedring av statistikken for sykefravær.

Figur 18: Oversikt over sykefravær.

Vedlegg 1: Status for oppryddingsplaner

Oversikten viser områder hvor det er startet opprydding, gjort vurderinger eller trengs avklaringer om hvorvidt det skal føres fram kommunale eller private felles avløpsledninger. Dette er en statusoversikt og den er ikke fullstendig.

Krødsherad kommune	
Hovedplan avløp	Tilsynskontoret bidrar med innspill til kommunens hovedplanprosess. Jobber med avklaring av mulighet for tilknytning for ca. 250 eiendommer. Planen forventes ferdig i løpet av 2021.
Norehammaren	Hytteområde som planlegges tilknyttet Norefjell Vann- og Avløpsselskap. Etter Tilsynskontorets opplysninger er 120 hytter i området allerede tilknyttet og ytterligere 48 planlegges tilknyttet.
Tretjern hytteområde	Hytteområde (35 hytter) hvor reguleringsplanen krever at det lages en samlet avløpsplan. Tilsynskontoret vurderer at dette er et viktig grep for å sikre alle hyttene muligheten til å legge inn vann uten at hyttenaboene forurenses for hverandre. Det er engasjert konsulent for å se på mulige løsninger, avventer digitalt allmøte. Arbeidet er noe forsinket pga. eierskifte hos grunneier.
Olavsbråtan hytteområde	Klynge med 5 hytter hvor det er nødvendig med felles avløpsløsning for å forhindre forurensning av lokale brønner. Engasjert konsulent har gjennomført grunnundersøkelser, og det prosjekteres mulig avløpsløsning.

Modum kommune	
Sponevika / Heggveien	Kommunen fører fram avløpsledninger i området, nordover fra etablert pumpestasjon i Sponevika. I første fase er 19 hus allerede tilknyttet, mens det er tilrettelagt for tilknytning av ytterligere 26 hus. Tilsynskontoret har fått mange bekymringsmeldinger om dårlige løsninger i området, og vi vurderer at tilknytning til kommunalt avløpsnett er den beste løsningen for området.
Skinstadveien	Etablering av nytt boligfelt muliggjør tilknytning av 6 eksisterende bolighus. Modum har vært i dialog med utbygger for å få tilrettelagt for tilknytning av eksisterende boliger i området, framdriften er usikker.
Hilsenåsveien / Snarumveien	Her planlegges det nytt boligområde og felles avløpsanlegg hvor eksisterende 17 boliger kan tilknyttes. Avventer endelig beslutning om utbygging. Tilsynskontoret følger opp med krav om utbedring.
Heiene-området	Område med 8 hus hvor Tilsynskontoret sammen med kommunene har gjennomført informasjonsmøte angående fremtidig krav om utbedring av eldre avløpsanlegg.
Finnemarka / Glitres nedbørfelt	Tilsynskontoret og Glitrevannverket har gjennomført felles tilsynsbesøk av skogshusvære som drenerer til drikkevannskilden. Området har egen klausulering som setter strenge begrensninger for hvilke løsninger som er tillatt. 6 hytter har godkjente løsninger (dvs. ikke innlagt vann og tett toalettløsning) mens 9 har fått pålegg om utbedringer.

Øvre Eiker kommune	
Gommerud	Kommunen har forlenget sitt avløpsnett inn i området. Flere eiendommer har dermed fått mulighet til å tilknytte seg via felles private avløpsledninger. 5 tilknyttet, 11 gjenstår og kommunen har varslet pålegg til disse. I øvre del av området må 9 hus oppgradere egne avløpsanlegg, da det er så langt mellom husene at tilknytning til felles avløpsnett ikke er aktuelt.
Horgen - Lerberg	Kommunen fører fram avløpsledninger i området, slik at flere kan tilknyttes kommunalt avløpsnett. 62 tilknyttet, 7 gjenstår. For noen få av beboerne i området ville de private stikkledningene blitt så dyre at de isteden fikk krav om å oppgradere egne avløpsanlegg.
Grindaveien	Kommunen har ført fram avløpsledninger. 8 tilknyttet, 2 gjenstår.
Tollamoen	Kommunen fører fram avløpsledninger til området slik at flere kan tilknyttes kommunalt avløpsnett. 26 tilknyttet, 16 gjenstår. Gjenstående beboerne må organisere seg i et samarbeid.
Eikeren	Totalt 233 eiendommer i nærheten av Eikeren har fått grundig tilsynsbesøk i 2018. Disse skal fortsette å ha egne anlegg, og Tilsynskontoret har startet å sende pålegg. Først ut er en klynge på 12 hus i Kontorbakken, her er vedtak med pålegg påklaget av huseierne.
Finnemarka / Glitres nedbørfelt	Tilsynskontoret og Glitrevannverket har gjennomført felles tilsynsbesøk av skogshusvære som drenerer til drikkevannskilden. Området har egen klausulering som setter strenge begrensninger for hvilke løsninger som er tillatt. 6 hytter har godkjente løsninger (dvs. ikke innlagt vann og tett toalettløsning) mens 9 har fått pålegg om utbedringer.

Drammen kommune	
Drammen kommune jobber med en samlet plan for hvor det skal legges til rette for tilknytning til kommunalt avløpsnett. Et fase 1-prosjekt prioriteringskriterier er tidligere gjennomført i gamle Drammen kommune. Avventer tilbakemelding fra Drammen kommune angående framdrift.	
Brekkeveien / Horgen	Kommunen har ført fram avløpsledninger til området. I deler av området er det lagt trykkavløp med kommunale pumpestasjoner. 15 eiendommer er tilknyttet, og det er planlagt tilknytning av ytterligere 17 eiendommer.
Ytterkollen / Narverud	Kommunen har ført fram avløpsledninger på strekningen Drammen grense – mot Ryggkollen. 33 eiendommer er tilknyttet, og etter det Tilsynskontoret forstår er det planlagt tilknytning av ytterligere 10 - 15 eiendommer.
Hagatjern	Glitrevannverket har lagt ny vannledning, og kommunen har lagt ved kommunal avløpsledning fram til Hagatjern. Videre framføring av avløpsnett rundt Hagatjern må skje på privat initiativ, usikker framdrift. Mange hytter brukes som boliger i dag, og området har en del dårlige private anlegg. Samtidig er Hagatjern en sårbar resipient med sterke brukerinteresser til bading og friluftsliv.
Kalkveien	Utbyggingsplaner i området, kan gjøre det mulig å tilknytte noen eksisterende hus. Usikker framdrift og usikkert om kommunen vil ta noe initiativ her.
Krokåsen	Etablert felles avløpsnett, men 5 små avløpsanlegg er fortsatt i drift. Drammen kommune må følge opp disse i forhold til tilknytning.
Slettaveien	Tilknytning til kommunalt avløpsnett. 9 tilknyttet, 1 gjenstår.
Baskomti / Kjelleråsen	Tilrettelagt for tilknytning til kommunalt avløpsnett. 64 tilknyttet, 1 gjenstår. Drammen kommune må følge opp disse i forhold til tilknytning.
Skytterveien / Seterveien	Andelslag har prosjektert og ønsker ledningsforlengelse med tilknytning til kommunalt avløpsnett. Drammen kommune må følge opp denne.
Bjørnebråtan	Tilrettelagt for tilknytning til kommunalt avløpsnett. 5 gjenstår. Drammen kommune må følge opp disse.
Knem / Grunnane	Åtte bolighus vurderes tilknyttet kommunalt avløpsnett etter initiativ fra en grunneier. Tilsynskontoret har sendt ut pålegg om oppgradering. Privat avløpsledning er etablert. Avventer kommunens tillatelse til å knytte seg til kommunal kum, da kapasiteten på denne ikke er avklart.
Skjønheim	Kommunen utvider kommunalt avløpsnett, ytterligere 19 hus kan tilknyttes.
Havnevik	Kommunen har etablert pumpestasjon for avløp og mulighet for tilknytning til kommunalt vann. Det planlegges nå en dialog med bolig- og hytteeierne i området angående tilknytning.
Seilerhytteveien	Flere eiere ønsker å vurdere en privat løsning med tilknytning til kommunalt nett. Tilknytningspunkt og kapasitet på kommunens ledningsnett må avklares med Drammen kommune.

Holmestrand kommune	
Lyngstadveien	Utvidelse av kommunalt avløpsnett. 18 eiendommer tilknyttet. Anleggsarbeider ferdigstilt. Gjenstår én eiendom som følges opp i forbindelse med at den er lagt ut for salg.
Apalløkka / Gamle Bekkevei	Kommunen har etablert avløpspumpestasjon og tilrettelagt for tilknytning. Oppstart på den private delen av anlegget våren 2017, ferdigstilt 2019. 21 tilknyttet, 5 gjenstår. Kommunen og Tilsynskontoret har i fellesskap avholdt beboermøte for en husklynge lenger nord, som enten kan tilknytte seg det etablerte avløpsnettet eller utbedre egne anlegg.
Grønsandkleiva / Sandoveien	Kommunen har tilrettelagt for tilknytning til kommunalt avløpsnett, dette er ferdigstilt og satt i drift. Den private delen av anlegget etableres i etapper. Ca. 30 er tilknyttet og 4 gjenstår.
Flatåsen m. fl.	Etablering av pumpestasjon for avløp med tilhørende spillvannsledning frem til Alfred Engnesvei ansees som kommunens tilrettelegging for tilknytning til Flatåsen hyttefelt og omkringliggende eiendommer. Kommunalt avløpsanlegg er satt i drift. Kommunal vannforsyning har det vært i området fra tidligere. Helhetlig VA-plan må utarbeides og tilknytning til kommunalt VA-anlegg må gjennomføres i privat regi. Kommunen vil bistå med noe rådgivningstjenester.
Bergtunveien / Krokenveien / Engnesveien	Avløpspumpestasjon i Bergtunveien satt i drift og det er tilrettelagt for tilknytning til kommunalt avløpsanlegg for Engnesveien og Krokenveien. Kommunen har mottatt 26 søknader om sanitærabonnement og tillatelse til tilknytning til kommunalt avløpsanlegg gitt.
Mørkassel / Veståsen	Kommunen har tilrettelagt for tilknytning til kommunalt VA-anlegg for bolig- og hyttebebyggelsen i Veståsen og Mørkassel. Hyttene i Veståsen er ferdig tilknyttet kommunalt nett (8 stk). Privat VA-ledningsnett for 38 fritidsboliger i Mørkassel er etablert og satt i drift. Alle eiendommene er med i Mørkassel Vann og Avløp SA, noen få har ikke tatt tilknytning i bruk. Disse følger kommunen opp.
Leina / Hovsmyra	Kommunen har i samarbeid med Leina og Hovsmyra Vann og Avløpslag SA tilrettelagt for tilknytning til kommunalt VA-anlegg. Alle eiendommene i VA-laget er ferdig tilknyttet. Hovsmyra med underkant av 10 hytter har etablert sitt eget privat VA-anlegg. Et gjenstår noen få eiendommer som foreløpig ikke deltar i Vann og Avløpslaget, Tilsynskontoret følger opp disse med pålegg.
Østsideveien (Bjerkøya nord)	Etablering av nytt VA-anlegg opp første del av Østsideveien ferdigstilt. De fleste eiendommer i dette området (ca. 30 stk.) er påkoblet kommunalt avløpsnett. Det er også mulighet for at eiendommene lenger inn i Østsideveien kan tilknyttes, hvis de ønsker det.
Killingholmen	Ferdig. Killingholmen Vann- og Avløpslag SA har etablert privat avløpsanlegg med tilknytning til kommunalt avløpsnett. Anleggsarbeidene er ferdigstilt. 51 hytter tilknyttet. 7 eiendommer som ikke har tatt tilknytning til kommunalt avløpsanlegg i bruk fordi de ennå ikke har lagt inn vann.
Vebergveien	Kommunen har tilrettelagt for tilknytning til avløp. 19 eiendommer er tilknyttet. 3 eiere pålagt tilknytning til kommunalt avløpsanlegg. To har gjennomført tilknytning og en har søkt utsatt frist.
Vehagen	Vi har registrert 27 tilknyttet.
Saksrudveien/ Gamleveien	Kommunen har tilrettelagt for tilknytning til kommunalt avløpsanlegg. Holm Vann og Avløp Utbygging SA har fått byggetillatelse for sitt private VA-anlegg og arbeidene er i gang. Søknad om sanitærabonnement er behandlet og tillatelse til tilknytning gitt for 27 eiendommer.

Skjervik/Øgarden	Kommunen har planer klare for etablering av offentlig VA-nett for området Skjervik – Øgarden. Første etappe var planlagt utført i løpet av høsten og vinteren 2018/2019. Tilrettelegging for tilknytning til kommunalt vann- og avløpsanlegg er avhengig av at berørte grunneiere gir sin tillatelse til etablering av kommunalt ledningsnett over deres eiendommer. For området fra Skjervik til Øgarden har kommunen ikke oppnådd gravetillatelse fra grunneierne og kommer derfor ikke gang med utførelsen som planlagt. Utførelsen av etappe 1 utsatt inntil videre.
Stasjonsgata/Holm	Kommunen har planer klare for etablering av offentlig avløpsnett for området, men samme problemstilling som ovenfor.
Hagadalen	Kommunalt avløpsanlegg er ferdigstilt og kan settes i drift. Det er totalt 8 eiendommer som er tilknyttet privat spillvannledning i området. Entreprenør er engasjert og tatt på seg ansvaret for å tilknytte disse eiendommene til kommunalt avløpsanlegg. Sendt ut varsel om pålegg til alle i området, men avventer å sende ut pålegg om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg.
Breivollveien	Det er bygget nye boliger i Breivollveien med tilknytning til kommunalt avløpsanlegg. Foreløpig ikke noe privat engasjement fra eierne av eldre boligbebyggelse, kommunen vurderer å pålegge tilknytning.
Hanekleiva / Stokkeveien	Ledningsnett for vann og avløp er etablert frem til et nytt næringsområde, ansees også som tilrettelegging for tilknytning til kommunalt vann og avløp for eksisterende boligbebyggelse. Kommunalt hovedanlegg for vann- og avløpsanlegg i Stokkeveien klargjøres for i disse dager for drift med antatt overtakelse i begynnelsen av mai. På grunn av at kommunen ikke har fått underskrift fra berørte grunneiere for hele traseen etablerer kommunen i første omgang kun kommunalt VA-anlegg i kommunal veigrunn.
Konglebakken	Ferdig. Eiere av fritidsboliger i Konglebakken har i privat regi etablert privat fellesnett, stikkledninger og påkobling til kommunalt vann- og avløpsnett. Ferdigstilt januar 2021.
Hillestadvannet nord	Her er det lang til kommunalt avløpsnett, og de fleste må oppgradere eksisterende små avløpsanlegg. Pålegg om utbedringer samkjøres med hovedplan avløp og eventuelle utbyggingsprosjekter i området.
Hillestadvannet sør og sørøst	Holmestrand kommune vil legge ned Sundbyfoss RA, og i løpet av ca. 5 år overføre avløpsvannet til hovedrenseanlegget i Holmestrand. Dette kan åpne muligheter for tilknytning til kommunalt avløpsnett for flere eiendommer sør og sørøst for Hillestadvannet. Avklaring av hvem som kan tilknyttes kommunalt avløpsnett og hvem som må utbedre egne små avløpsanlegg gjøres underveis i prosjektet.
Helland	Her er det flere halvstore renseanlegg, men også noen som ikke er tilknyttet disse. Enkelte store brukerkonflikter gjør at Tilsynskontoret har varslet tilbaketrekking av utslippstillatelser for tre minirensanlegg.
Skogveien	Kommunalt avløpsnett utvides, og syv eiendommer med egne små avløpsanlegg planlegges tilknyttet kommunalt avløpsnett.
Prestegårdshagen	Kommunalt avløpsnett utvides, og syv eiendommer med egne små avløpsanlegg kan dermed tilknyttes kommunalt avløpsnett.
Kolstadhaugen	Det er påvist forurensning fra små avløpsanlegg til en lokal bekk, og kommunen vurderer om disse kan tilknyttes kommunalt avløpsnett.

Lier kommune	
Spredt bebyggelse v/ Skuggebekkens nedbørfelt	Fem enkelthusanlegg hvor husene lå for langt unna til å pålegges tilknytning til kommunalt avløp som føres fram i området. Av disse er nå én tilknyttet kommunalt avløp, tre har fått godkjent ny utslippstillatelse på oppgradert privat anlegg, og en er fortsatt i prosess med pålegg.
Tronstad / Gunnerudveien	Kommunen har ført fram ledningsnett og bygget kommunalt renseanlegg på Tronstad. 29 boliger er tilknyttet, 19 gjenstår.
Kanada / Solberg	Kommunen har ført fram vann- og avløpsnett til området. 47 tilknyttet, 17 hus gjenstår. Påvist dårlig drikkevannskvalitet i området.
Engersand	Kommunen etablerer pumpestasjon og gjennomfører sanering og tilknytning av 20 boliger i forbindelse med utbyggingen på Engersand. 8 hus gjenstår.
Engersand nord	Seks hus ved Røykenveien skal få pumpeledning med tilknytning til kommunalt avløpsnett. Felles infomøte gjennomført. Kommunen bygger hovedpumpeledningen, 4 hus gjenstår.
Vestsideveien Sjåstad - Delekant	Glitrevannverket skal føre fram vannledning, og kommunen legger samtidig avløpsledninger i samme grøfter. Planarbeid i gang
Bøveien, nedre del	Ferdig. Her har 7 eldre eiendommer tilknyttet seg kommunalt avløpsnett ved det nye boligfeltet på Ekeberg.
St. Halvards vei	Privat samarbeid med etablering av pumpeledning til kommunalt avløpsnett Børreshaugen - Sankt Halvardsvei. Gårdsbruk, boliger, planteutsalg og lettere industri blir tilknyttet. Ledning blir ført fra Børreshaugen til Ringeriksveien ved Vitbank. 6 hus tilknyttet, 5 hus gjenstår.
Finnemarka / Glitres nedbørfelt	Tilsynskontoret og Glitrevannverket har gjennomført felles tilsynsbesøk av skogshusvære som drenerer til drikkevanskilden. Området har egen klausulering som setter strenge begrensninger for hvilke løsninger som er tillatt. 6 hytter har godkjente løsninger (dvs. ikke innlagt vann og tett toalettløsning) mens 9 har fått pålegg om utbedringer.
Oddevall	Kommunalt prosjekt med sanering av eksisterende avløps- og overvannsnett, med hovedformål å fjerne fremmedvann. I forbindelse med arbeidet tilrettelegges det også for tilknytning av 13 hus som i dag har egne avløpsanlegg.

Vedlegg 2: Eksempel på infoskriv som fulgte faktura for tilsynsgebyr

Infoskriv for resterende kommuner er lagt ut på våre nettsider

Infoskriv til faktura for tilsynsgebyr, oktober 2020

Årsgebyr for tilsyn av små avløpsanlegg i Drammen, Krødsherad, Øvre Eiker og Lier kommune 2020

Dette brevet sendes til alle som er registrert med eget avløpsanlegg i din kommune. Du vil snart motta faktura for årsgebyr for tilsyn av avløpsanlegget på din eiendom. Kommunestyret har bestemt at alle som har innlagt vann og privat avløpsanlegg som betjener mindre enn 50 personer, skal betale årlig gebyr for tilsyn av anlegget. Gebyret i 2020 er på kr 542,- per anlegg. Gebyrregulativet finnes på våre nettsider.

Gebyret sendes til alle eiere av anlegg som var registrert i drift per 01.juli. Mange eiendommer skal tilknyttes kommunalt avløpsnett i løpet av 2020. Kommunen må sende oss kopi av søknad om ferdigattest datert før 01. juli 2020 hvis du skal slippe å betale tilsynsgebyr.

Hva brukes pengene fra tilsynsgebyret til?

Gebyret er uavhengig av hvilke tilsynsoppgaver som er utført inneværende år, du vil altså få faktura selv om det ikke er gjennomført slamtømming eller annet tilsynsbesøk hos deg i år. Gebyret finansierer alt kommunalt arbeid for å hindre forurensning fra små avløpsanlegg, bla.:

- Kontroll av avløpsanlegg ved tømming
- Prøvetaking og analyse av vannprøver fra minirensanlegg og gråvannsanlegg
- Kontroll av utslippssted og oppstuvning i infiltrasjonsarealer via peilerør
- Analyse av vannprøver fra lokale vannkilder og vassdrag og sporing av forurensningskilder
- Oppfølging av anlegg med feil og mangler for å hindre forurensning og smittefare
- Rapportering til nasjonale myndigheter
- Innspill til kommunale eller private oppryddingsplaner med felles eller enkelthus anlegg

Planlegger du utbedringer på anlegget ditt?

Vi anbefaler at du alltid tar kontakt med oss før du gjør utbedringer av avløpsanlegget ditt. Mange avløpsanlegg vil snart få pålegg om oppgradering til dagens renskrav. Hvis du gjør en mindre utbedring nå, kan dette være bortkastede penger dersom vi krever andre typer utbedringer i nærmeste framtid, eller dersom det planlegges felles avløpsanlegg i ditt område. Kontaktinfo til fagkyndige firmaer finnes på våre nettsider.

Mer info

På våre internettsider finner du ytterligere informasjon: www.godtvann.no. Velg *Tilsynet for små avløpsanlegg* nederst i venstremeny.

Med hilsen

Tilsynet for små avløpsanlegg

Har du et godkjent utslippssted for ditt avløpsvann?

Vårt tilsynsarbeid viser at mange små avløpsanlegg ikke har et utslippssted som kan godkjennes etter forurensningsforskriften § 12-11:

Utslippssted for avløpsvann fra renseanlegg skal lokaliseres slik at

- a) utslipp til sjø og ferskvann lokaliseres minst 2 m under laveste vannstand,*
- b) utslipp til elv kun forekommer til elv med helårsavrenning, og*
- c) utslipp til grunnen kun forekommer til stedegne løsmasser.*

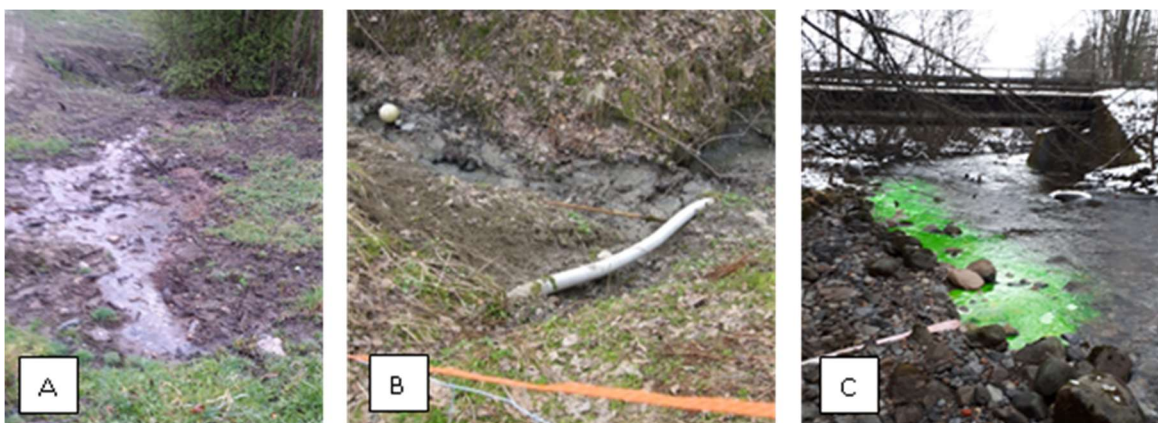
Utslippssted for avløpsvann fra renseanlegg skal for øvrig lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås, herunder slik at utslippet ikke medfører fare for forurensning av drikkevann.

Utslipp ved infiltrasjon i grunnen gir størst sikkerhet mot uhellsutslipp. For å få til et trygt utslipp til grunnen, må eiendommen ha et nokså tykt lag med egnede sandholdige jordmasser. I tillegg må det være betryggende avstand til drikkevannskilder og eventuelle andre brukerinteresser. For å avklare dette må fagkyndig firma gjennomføre grunnundersøkelser på eiendommen, og beregne hvordan avløpsvannet beveger seg i grunnen. For mange eldre avløpsanlegg er slike undersøkelser og beregninger ikke utført, og lang tids belastning fører til gjentetting av infiltrasjonsgrøftene. Slike anlegg er ofte kilde til lokal forurensning og smittefare.

Der hvor løsmassene ikke er egnet for infiltrasjon i grunnen, må avløpsvannet føres til sjø eller elv / bekk. Det er i så fall viktig at det er god vannføring hele året, fordi utslippet må fortynnes så mye at vannkvaliteten i elva ikke blir dårligere. I tillegg må utslippet ikke komme i konflikt med rekreasjonsinteresser som fiske og bading eller næringsinteresser som for eksempel jordvanning.

Siden mange minirensesanlegg dessverre ikke overholder sine utslippskrav, er det nødvendig med etter-rensing i en filterløsning hvis utslippet føres til sjø eller elv. Filteret skal gi sikkerhet mot uhellsutslipp, og skal ha renssegenskaper for fosfor, tarmbakterier og organisk materiale.

Vi erfarer at mange ikke har mulighet til å etablere et godkjent utslippssted på egen eiendom. Derfor er det mange steder nødvendig å samarbeide med naboer for å føre avløpsvannet til et godkjent sted. Kostnaden ved både etablering og drift av avløpsanlegget blir også lavere når man deler avløpsanlegg. Det finnes gode maler for skriftlige avtaler om å dele avløpsanlegg og / eller ha anlegg på annenmanns grunn.

A) Her er infiltrasjonsgrøftene tette, og avløpsvannet kommer opp av bakken. B) Denne bekken har ikke helårs vannføring, og utslippet representerer forurensning og smittefare. C) Her viser vår fargetest dårlig innblanding i elva. Utslippet er dermed ikke utformet slik at virkningene på resipienten blir minst mulig. Det grønne fargestoffet er ikke farlig for miljøet.

Vedlegg 3: Oversikt over kommunevise regnskap og budsjett

Krødsherad kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	81 584	70 000	11 584	17 %	150 000
	11XX Forbruksmateriell	5 168	5 000	168	3 %	5 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	6 638	3 000	3 638	121 %	65 000
	13XX Tjenestekjøp	559 910	1 200 000	-640 090	-53 %	550 000
	1650 Årsavgifter	-770 263	-1 300 000	529 737	-41 %	-770 000
Totalt 0100 Slamtømming		-116 962	-22 000	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	408 821	240 000	168 821	70 %	385 000
	11XX Forbruksmateriell	38 830	25 000	13 830	55 %	30 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	36 456	5 000	31 456	629 %	7 000
	13XX Tjenestekjøp	67 356	120 000	-52 644	-44 %	45 000
	1621 Gebyrinntekter	-408 758	-390 000	-18 758	5 %	-467 000
Totalt 0101 Tilsyn		142 704	-	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	80 996	50 000	30 996	62 %	84 000
	11XX Forbruksmateriell	5 925	4 000	1 925	48 %	4 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	7 588	2 000	5 588	279 %	2 000
	1621 Gebyrinntekter	-115 797	-56 000	-59 797	107 %	-90 000
Totalt 0102 Søknader		-21 288	-	-	-	-
Totalt KRØDSHERAD KOMMUNE		4 454	-22 000	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-4 454	-	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		-	22 000	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

Modum kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	124 467	90 000	34 467	38 %	300 000
	11XX Forbruksmateriell	8 958	6 000	2 958	49 %	10 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	11 508	5 000	6 508	130 %	145 000
	13XX Tjenestekjøp	3 931 985	3 600 000	331 985	9 %	4 145 000
	1650 Årsavgifter	-4 734 045,42	-4 000 000	-734 045	18 %	-4 600 000
Totalt 0100 Slamtømming		-657 128	-299 000	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	653 554	910 000	-256 446	-28 %	674 000
	11XX Forbruksmateriell	67 112	55 000	12 112	22 %	65 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	63 188	15 000	48 188	321 %	15 000
	13XX Tjenestekjøp	182 998	250 000	-67 002	-27 %	180 000
	1621 Gebyrinntekter	-472	-930 000	929 528	-100 %	-934 000
Totalt 0101 Tilsyn		966 380	300 000	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	116 203	145 000	-28 797	-20 %	94 000
	11XX Forbruksmateriell	10 906	10 000	906	9 %	1 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	13 150	5 000	8 150	163 %	5 000
	1621 Gebyrinntekter	-84 547	-160 000	75 453	-47 %	-100 000
Totalt 0102 Søknader		55 712	-	-	-	-
Totalt MODUM KOMMUNE		364 964	1 000	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-364 964	-1 000	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		-	-	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

På grunn av overskuddsfond i selvkostregnskapet ble det ikke fakturert årlig tilsynsgebyr i Modum kommune i 2020.

Øvre Eiker kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	110 555	100 000	10 555	11 %	300 000
	11XX Forbruksmateriell	7 193	5 000	2 193	44 %	10 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	9 238	4 000	5 238	131 %	100 000
	13XX Tjenestekjøp	1 329 144	2 000 000	-670 856	-34 %	1 870 000
	1479 Tap på krav	5 726	-	5 726	0 %	-
	1650 Årsavgifter	-2 280 340	-2 100 000	-180 340	9 %	-2 280 000
Totalt 0100 Slamtømming		-818 485	9 000	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	567 842	910 000	-342 158	-38 %	500 000
	11XX Forbruksmateriell	53 953	40 000	13 953	35 %	54 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	54 932	10 000	44 932	449 %	10 000
	13XX Tjenestekjøp	171 392	188 000	-16 608	-9 %	100 000
	1479 Tap på krav	5 500	-	5 500	0 %	-
	1621 Gebyrinntekter	-666 118	-668 000	1 882	0 %	-664 000
Totalt 0101 Tilsyn		187 501	480 000	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	103 063	216 000	-112 937	-52 %	90 000
	11XX Forbruksmateriell	8 338	7 000	1 338	19 %	7 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	10 559	3 000	7 559	252 %	3 000
	1621 Gebyrinntekter	-142 258	-226 000	83 743	-37 %	-100 000
Totalt 0102 Søknader		-20 297	-	-	-	-
Totalt ØVRE EIKER KOMMUNE		-651 281	489 000	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-	-489 000	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		651 281	-	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

Drammen kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	94 020	75 000	19 020	25 %	150 000
	11XX Forbruksmateriell	6 032	9 000	-2 968	-33 %	10 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	7 745	6 000	1 745	29 %	80 000
	13XX Tjenestekjøp	1 787 921	1 950 000	-162 079	-8 %	1 900 000
	1650 Årsavgifter	-2 138 409	-2 070 000	-68 409	3 %	-2 140 000
Totalt 0100 Slamtømming		-242 690	-30 000	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	430 616	510 000	-79 384	-16 %	410 000
	11XX Forbruksmateriell	44 425	45 000	-575	-1 %	40 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	42 531	15 000	27 531	184 %	10 000
	13XX Tjenestekjøp	78 926	113 000	-34 074	-30 %	50 000
	1621 Gebyrinntekter	-509 713	-520 000	10 287	-2 %	-510 000
Totalt 0101 Tilsyn		86 785	163 000	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	63 187	54 000	9 187	17 %	31 000
	11XX Forbruksmateriell	7 168	6 500	668	10 %	6 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	8 852	3 000	5 852	195 %	3 000
	1621 Gebyrinntekter	-39 673	-63 000	23 327	-37 %	-40 000
Totalt 0102 Søknader		39 533	500	-	-	-
Totalt DRAMMEN KOMMUNE		-116 372	133 500	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-	-133 500	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		116 372	-	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

Holmestrand kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	144 587	125 000	19 587	16 %	350 000
	11XX Forbruksmateriell	8 958	5 000	3 958	79 %	10 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	18 953	30 000	-11 047	-37 %	250 000
	13XX Tjenestekjøp	2 248 226	2 970 000	-721 774	-24 %	2 300 000
	1650 Årsavgifter	-3 466 935	-2 470 000	-996 935	40 %	-2 910 000
Totalt 0100 Slamtømming		-1 046 211	660 000	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	791 300,35	450 000	341 300	76 %	650 000
	11XX Forbruksmateriell	67 035	58 500	8 535	15 %	50 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	71 218	90 000	-18 782	-21 %	50 000
	13XX Tjenestekjøp	228 124	290 000	-61 876	-21 %	150 000
	1621 Gebyrinntekter	-877 700	-817 000	-60 700	7 %	-900 000
Totalt 0101 Tilsyn		279 977	71 500	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	138 213	80 000	58 213	73 %	90 000
	11XX Forbruksmateriell	10 581	6 000	4 581	76 %	6 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	13 150	4 000	9 150	229 %	4 000
	1621 Gebyrinntekter	-93 350	-90 000	-3 350	4 %	-100 000
Totalt 0102 Søknader		68 594	-	-	-	-
Totalt HOLMESTRAND KOMMUNE		-697 640	731 500	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-	-731 500	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		697 640	-	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

Hole kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik	Avvik %	Budsjett 2021
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	31 794	-	31 794	0 %	90 000
	11XX Forbruksmateriell	-	-	-	0 %	10 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	31 110	-	31 110	0 %	70 000
	13XX Tjenestekjøp	-	-	-	0 %	600 000
	1650 Årsavgifter	-	-	-	0 %	-770 000
Totalt 0100 Slamtømming		62 904	-	-	-	-
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	13 690	-	13 690	0 %	350 000
	11XX Forbruksmateriell	378	-	378	0 %	30 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	-	-	-	0 %	5 000
	13XX Tjenestekjøp	-	-	-	0 %	45 000
	1621 Gebyrinntekter	-	-	-	0 %	-430 000
Totalt 0101 Tilsyn		14 068	-	-	-	-
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	20 332	-	20 332	0 %	64 000
	11XX Forbruksmateriell	840	-	840	0 %	4 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	-	-	-	0 %	2 000
	1621 Gebyrinntekter	-	-	-	0 %	-70 000
Totalt 0102 Søknader		21 172	-	-	-	-
Totalt HOLE KOMMUNE		98 144	-	-	-	-
1950 Bruk av bundne driftsfond		-98 144	-	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		-	-	-	-	-
Summert		-	-	-	-	-

Lier kommune

Prosjekt	Konto	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik	Avvik %	Budsjett 2020
0100 Slamtømming	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	67 158	75 000	-7 842	-10 %	75 000
	11XX Forbruksmateriell	4 551	3 000	1 551	52 %	5 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	1 592	4 000	-2 408	-60 %	3 000
	13XX Tjenestekjøp	2 583 261	2 775 000	-191 739	-7 %	2 700 000
	1650 Årsavgifter	-3 221 781	-3 150 000	-71 781	2 %	-3 000 000
Totalt 0100 Slamtømming		-565 219	-293 000	-	-	-217 000
0101 Tilsyn	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	344 581	350 000	-5 419	-2 %	545 000
	11XX Forbruksmateriell	27 286	40 000	-12 714	-32 %	35 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	8 443	65 000	-56 557	-87 %	10 000
	13XX Tjenestekjøp	101 573	164 000	-62 427	-38 %	150 000
	1621 Gebyrinntekter	-608 931	-619 000	10 069	-2 %	-600 000
Totalt 0101 Tilsyn		-127 048	-	-	-	140 000
0102 Søknader	10XX Lønn, pensjon, arbeidsgiveravgift	143 743	60 000	83 743	140 %	60 000
	11XX Forbruksmateriell	6 212	4 000	2 212	55 %	6 000
	12XX Større utstyr og tjenestekjøp	2 783	2 000	783	39 %	4 000
	13XX Tjenestekjøp	11 150	-	11 150	0 %	-
	1621 Gebyrinntekter	-170 246	-66 000	-104 246	158 %	-70 000
Totalt 0102 Søknader		-6 358	-	-	-	-
Totalt LIER KOMMUNE - TILSYN OG SAKSBEHANDLING		-698 625	-293 000	-	-	-77 000
1950 Bruk av bundne driftsfond		-	-	-	-	-
1550 Avsetning bundne driftsfond		698 625	293 000	-	-	77 000
Summert		-	-	-	-	-